

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY KRAJE VYSOČINA 2016



Zpracoval: KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA	4
3. VÝVOJ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A SWOT ANALÝZA	15
4. VIZE A PRIORITNÍ CÍLE	22
Vize	
4.1 Prioritní cíl: A. Sbližování výstupů vzdělávání s potřebami trhu práce	23
4.1.1 Oblasti	
4.1.2 Úkoly a opatření v oblasti Kariérové poradenství	
4.1.3 Úkoly a opatření v oblasti Středoškolské vzdělávání	
4.1.4 Úkoly a opatření v oblasti Terciární vzdělávání	
4.1.5 Úkoly a opatření v oblasti Vzdělávání dospělých	
4.1.6 Úkoly a opatření v oblasti Technická odvětví a podnikání	
4.2 Prioritní cíl: B. Zajištění kvality vzdělávání	36
4.2.1 Oblasti	
4.2.2 Úkoly a opatření v oblasti Strategické řízení škol	
4.2.3 Úkoly a opatření v oblasti Kvalita procesu vzdělávání	
4.2.4 Úkoly a opatření v oblasti Evaluace a monitorování kvality vzdělávání	
4.3 Prioritní cíl: C. Zvýšení efektivity a zajištění rozvoje vzdělávání	46
4.3.1 Oblasti	
4.3.2 Úkoly a opatření v oblasti Síť středních škol a souvisejících školských zařízení	
4.3.3 Úkoly a opatření v oblasti Síť mateřských a základních škol a souvisejících školských zařízení	
4.3.4 Úkoly a opatření v oblasti Financování vzdělávání	
5. SEZNAM ZKRATEK	52
6. PRAMENY	53

1. ÚVOD

V souladu s ustanovením § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších zákonů, zpracovává krajský úřad v přenesené působnosti každé čtyři roky dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji a předkládá jej ministerstvu k vyjádření. Část týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízení zřizovaných krajem schvaluje zastupitelstvo kraje.

Tento dokument je aktualizací Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina z roku 2012 a vychází z něj. DZKV 2016 neobsahuje rozsáhlé analytické pasáže, ale soustřeďuje se na konkretizaci úkolů a opatření pro další období.

DZKV si klade za cíl specifikovat prioritní cíle a úkoly pro následující období. K nim pak formuluje příslušné úkoly a opatření, která jsou rámcem a ukazatelem pro realizaci konkrétních projektů a podpůrných aktivit. Dlouhodobý záměr tedy nezahrnuje výčet všech oblastí výchovy a vzdělávání. Neznamená to však, že by tyto další oblasti nebyly důležité či nemohly být podporovány.

*Obsah DZKV 2016 je opět členěn do kapitol a z nich nejvýznamnější i nejrozsáhlejší je 4. kapitola. Po úvodu (1. kapitola), který vymezuje základní souvislosti vzniku DZKV 2016, následuje stručné shrnutí sociální a ekonomické charakteristiky kraje a vývoje vzdělávací soustavy. Závěr třetí kapitoly obsahuje SWOT analýzu. Stěžejní částí DZKV je 4. kapitola, která je uvedena vizí. Poté jsou představeny tři **prioritní cíle: sbližování výstupů vzdělávání s potřebami trhu práce, zajištění kvality vzdělávání a zvýšení efektivity vzdělávání a zajištění rozvoje**. V každé ze tří částí této kapitoly věnovaných prioritním cílům jsou v návaznosti na minulý DZKV a v návaznosti na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 -2020 formulovány oblasti zásahu a v nich konkrétní úkoly, opatření a ukazatele ke sledování jejich naplňování. Ve formulaci opatření je kladen důraz na činnosti a aktivity pro klienty, nikoli na organizace, které je zajišťují (tento přístup rozšiřuje možnosti naplnění aktivit a činností).*

Návrhy opatření DZKV byly prodiskutovány na sérii setkání na podzim v roce 2015, dále byl dokument projednán ve Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Kraje Vysočina, Radě pro rozvoj lidských Kraje Vysočina a přišlo k němu 39 písemných připomínek. DZKV není statickým dokumentem, ale bude se dále vyhodnocovat a upřesňovat.

Pro zjednodušení uvádíme v textu pojem učitelé, ale uvažujeme z genderového pohledu jak učitelky, tak učitele, totéž platí pro všechny ostatní pojmy označující osoby.

2. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA

2.1 Charakter osídlení

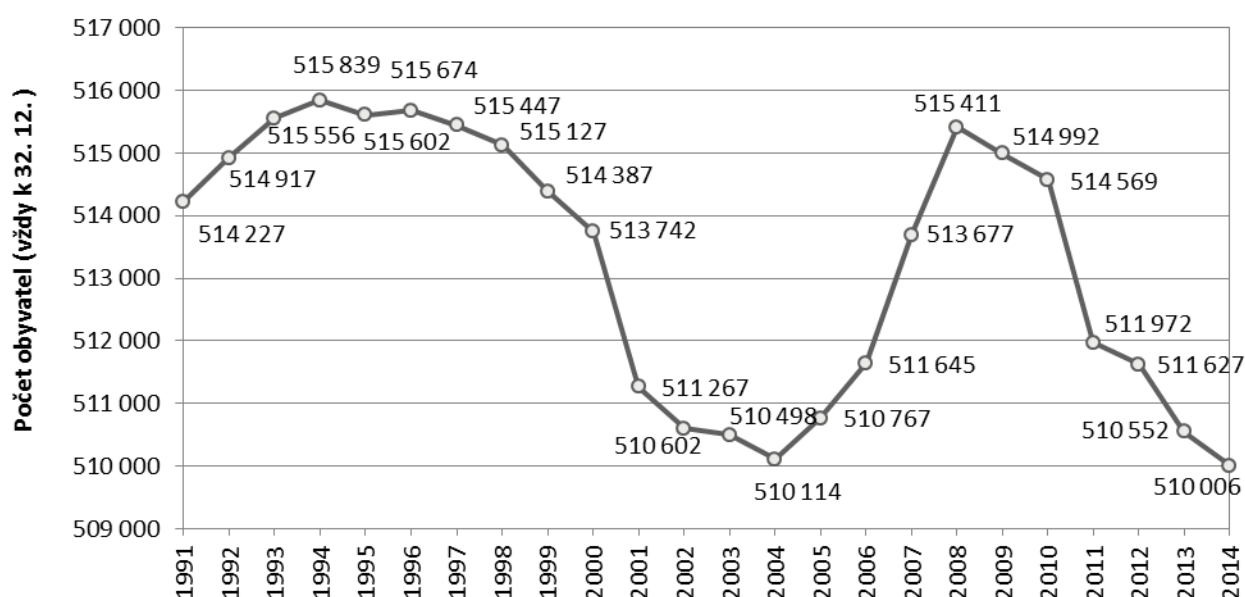
Kraj Vysočina patří se svými cca 500 tis. obyvateli (k 30. 6. 2015 měl 509 429 obyvatel) a s rozlohou 6 796 km² mezi tři nejméně zalidněné kraje v České republice. Na území kraje je 704 samosprávných obcí, tedy druhý nejvyšší počet po Středočeském kraji, z toho 34 se statutem města a 41 obcím byl vrácen titul městys. Z hlediska sídelní struktury v 638 obcích do 999 obyvatel žije bezmála třetina populace, v 49 obcích od 1 000 – 4 999 obyvatel 19 % populace a v 17 obcích čítajících 5 000 a více obyvatel žije 47 % populace. Lze tedy konstatovat, že sídelní struktura kraje je dosti rozdrobená s tím, že nejpočetněji jsou zastoupeny obce s počtem obyvatel menším než 500. Průměrná populační velikost obce na Vysočině k 31. 12. 2014 představovala 725 obyvatel, což je nejméně ze všech krajů a nedosahuje ani poloviny úrovně průměru v České republice, který přesáhl 1600 obyvatel. Míra urbanizace je v celostátním srovnání třetí nejnižší (58,4% oproti 70,3% v ČR). Nižší stupeň urbanizace se projevuje také v podprůměrné hustotě zalidnění. Další významnou odchylkou je absence velké městské aglomerace. Jihlava s 55 tis. obyvateli je společně s Karlovými Vary jedním z nejmenších krajských měst. Kraj Vysočina leží mezi dvěma největšími sídelními aglomeracemi státu, které soustřeďují specializované služby a jejichž spádová území zasahují na naše území.

Co z toho vyplývá pro vzdělávání? Rozbory charakteru osídlení prokazují, že Kraj Vysočina patří vedle Jihočeského a Plzeňského kraje ke krajům s objektivně menšími vzdělávacími institucemi a vyššími jednotkovými náklady, což se projevuje v síti škol i v ekonomice školství v kraji.

2.2 Demografický vývoj

Vývoj celkového počtu obyvatel v kraji v posledních 2 dekadách uvádí následující graf.

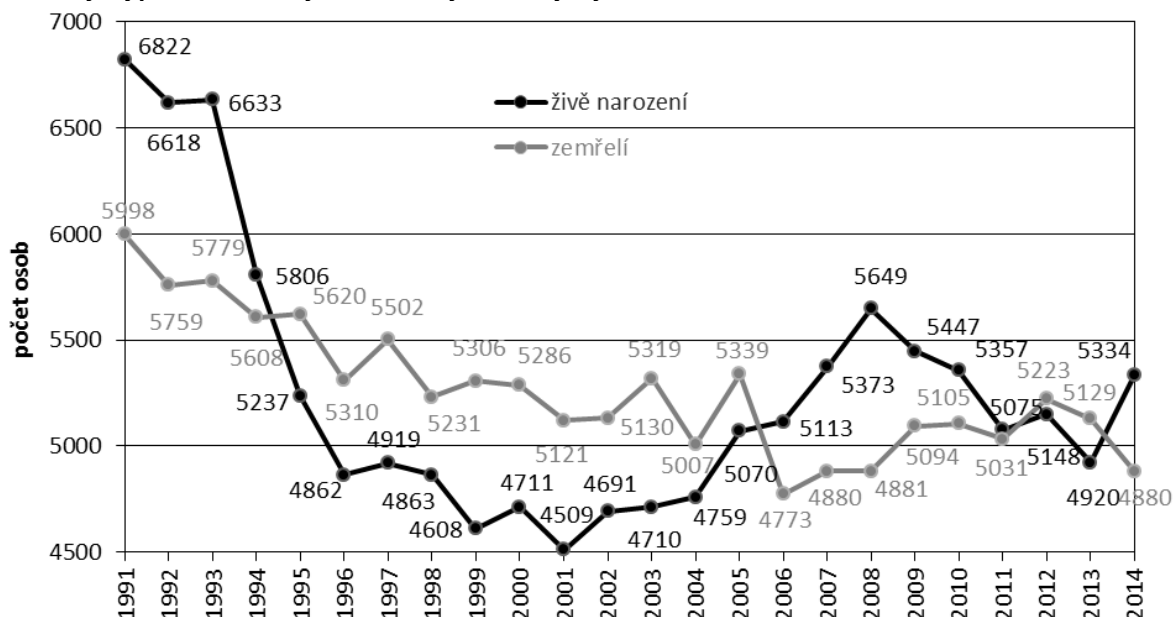
Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel v letech 1991 – 2014



Zdroj dat: Demografická ročenka krajů České republiky 2005 - 2014. ČSÚ Praha, 2014

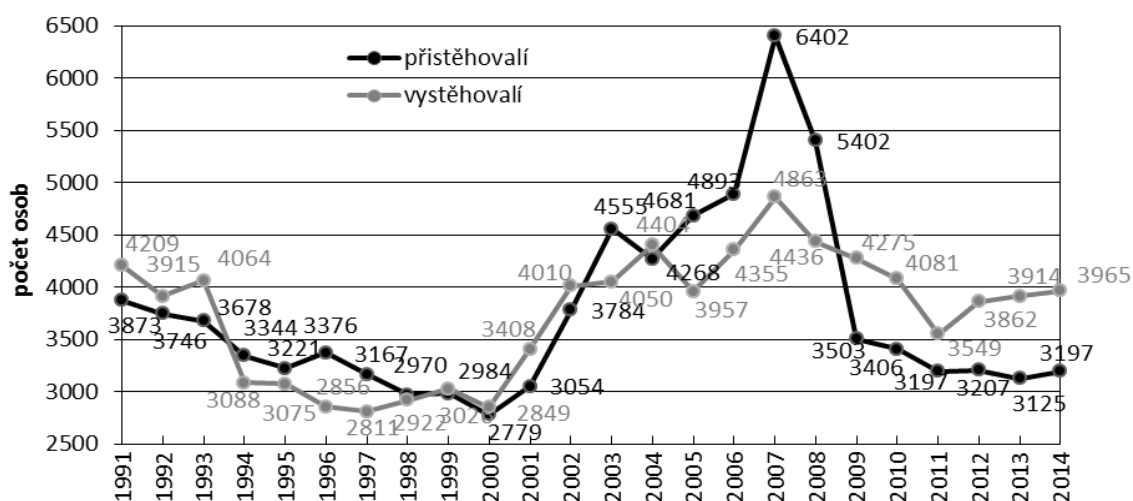
Vývoj počtu obyvatel je dán vývojem přirozeného přírůstku (počet narozených a zemřelých) a migrace (přistěhovalí, vystěhovalí). Vývoj těchto ukazatelů zachycují následující grafy.

Graf 2 - Vývoj počtu narozených a zemřelých v Kraji Vysočina v letech 1991 - 2014



Zdroj dat: Demografická ročenka krajů České republiky 2005 - 2014. ČSÚ Praha, 2015

Graf 3 - Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých z Kraje Vysočina v letech 1991 - 2014



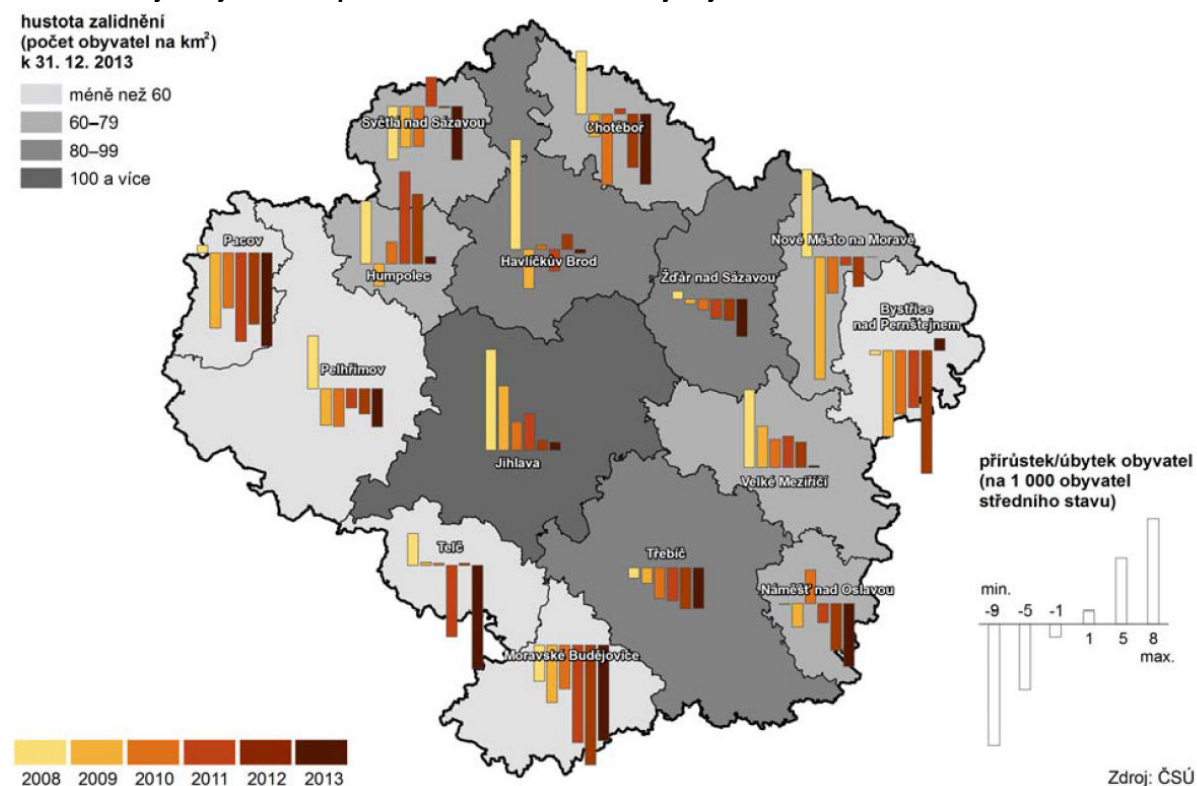
Pozn.: Za roky 1991 - 2000 je v zahraničním stěhování České republiky zahrnuto stěhování všech osob (včetně cizinců) s místem trvalého pobytu v České republice a od 1. 1. 2001 všech občanů ČR s trvalým pobytem na území ČR, cizinců s povolením k trvalému pobytu na území ČR, cizinců s vízem nad 90 dní a cizinců s azylem na území ČR.

Zdroj dat: Demografická ročenka krajů České republiky 1999 - 2010. ČSÚ Praha, 2011; Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2011 a 2012. ČSÚ Praha, 2013

V roce 2005 došlo po několikaleté stagnaci a předchozím prudkém mimořádném poklesu počtu živě narozených k růstu, avšak od roku 2008 opět mírně klesá (maximum v roce 2008). Po roce 2006 se tím hodnoty přirozeného přírůstku dostaly převážně do kladných hodnot. Počet přistěhovalých rostl až do roku 2008 (zřejmě vliv ekonomické recese), poté výrazně poklesl až na hodnoty devadesátých let. Počet vystěhovalých tak v posledních letech převládá, což vedlo k zápornému migračnímu saldu v letech 2009 a 2014.

Vývoj celkového přírůstku (součet efektů přirozeného přírůstku a migračního salda) není v kraji rovnoměrný. Rozdíly jsou patrné ze situace v jednotlivých ORP. Z grafu je rovněž patrný nižší přírůstek oproti průměru ČR.

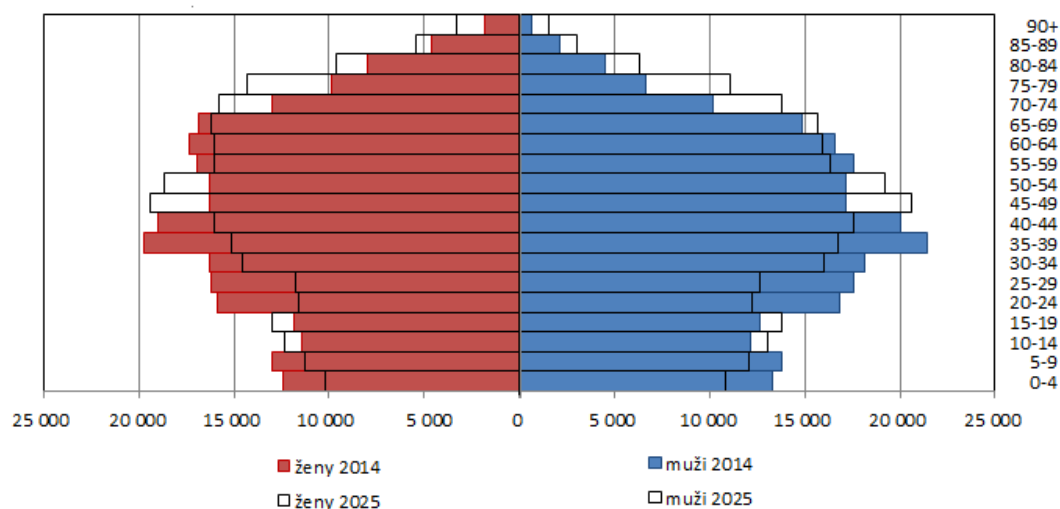
Graf 4 – Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Kraje Vysočina v letech 2008 až 2013



Zdroj dat: ČSÚ

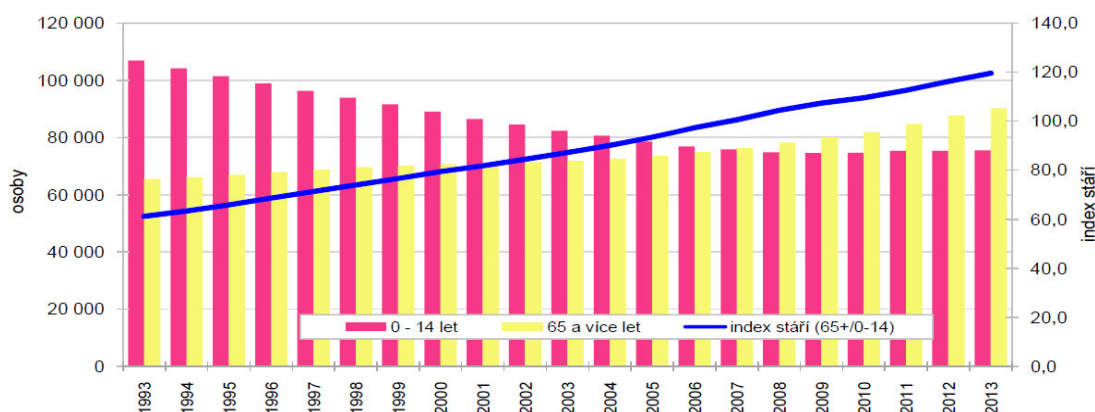
Klíčovou charakteristikou populace je její věkové složení, které významně ovlivňuje současné demografické chování i budoucí vývoj populace.

Graf 5 - Věková struktura obyvatelstva v Kraji Vysočina v letech 2013 a 2025
Kraj Vysočina



Zdroj dat: ČSÚ, Statistická ročenka Kraje Vysočina 2014

Graf 6 - Index stáří (počet osob starších 65 let na 100 obyvatel ve věku 0 – 14 let) ve správních obvodech ORP Kraje Vysočina k 31. 12. 2013



Zdroj dat: ČSÚ, Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Kraj Vysočina v roce 2013

Vlivem stárnutí populace dochází ke zvyšování průměrného věku. Na počátku 90. let byl v Kraji Vysočina průměrný věk 35,7 let (ČR 36,5 roku), k 31. 12. 2014 to bylo již 41,9 roku (ČR 41,7 roku), což byla 6. nejvyšší hodnota mezi kraji (spolu s Jihomoravským a Jihočeským krajem). Zvyšování průměrného věku spolu s poklesem porodnosti se projevuje ve snižování podílu dětí v populaci. V roce 1991 činily děti v Kraji Vysočina 21,8 % populace (ČR 20,6 %), v roce 2014 to bylo už jen 14,9 % (ČR 15,2 %).

Příznivý není ani odhad demografického vývoje ČSÚ v dalších letech.

Tab. 1 - Projekce obyvatelstva v Kraji Vysočina do roku 2050 (bez migrace)

Rok	Počet obyvatel	ze 100 obyvatel je ve věku			Index (2002 = 100)			
		0 - 14	15 - 64	65 +	Úhrn obyvatel	obyvatelstvo ve věku		
						0 - 14	15 - 64	65 +
2015 (skutečnost)	509 429	14,9	66,9	18,2	100,0	100,0	100,0	100,0
2020	504 330	14,9	64,3	20,8	99,0	100,0	96,1	114,3
2030	491 942	12,9	61,7	25,4	96,6	86,6	92,2	139,6
2040	473 677	11,9	58,3	29,8	93,0	79,9	87,1	163,7
2050	452 169	12,3	53,8	33,9	88,8	82,6	80,4	186,3

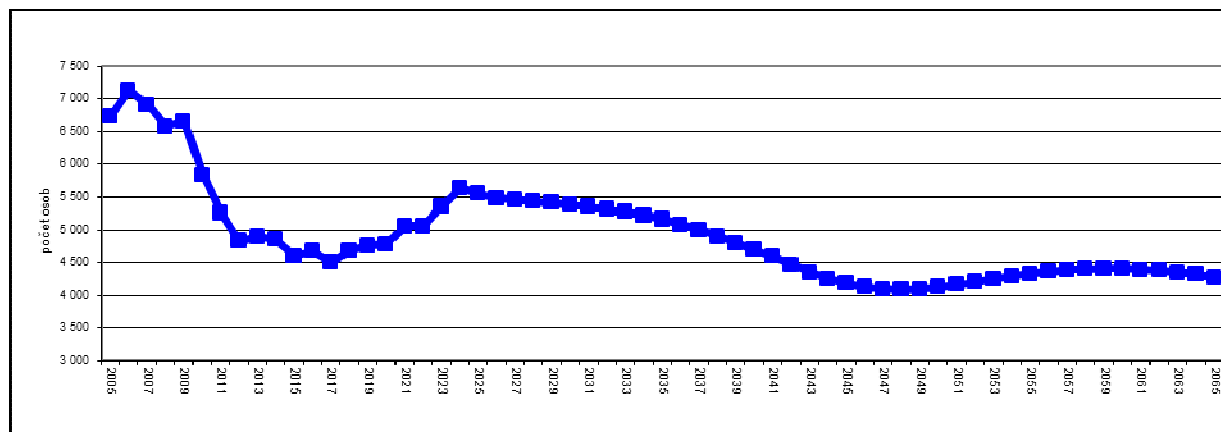
Zdroj dat: ČSÚ

Podle zpracované projekce by měl počet obyvatel Kraje Vysočina v následujících letech klesat. Počet obyvatel regionu by tak z dnešních zhruba 509 429 osob měl klesnout na 424 000 kolem roku 2050, což představuje snížení zhruba o jednu šestinu.

Co však je na výsledcích projekce zvláště znepokojující, jsou změny v podílech obyvatelstva podle věku. V roce 2050 by měl být počet dětí mladších 15 let 55 623 (12,3 % z celkového počtu obyvatelstva) proti cca 15 % v současnosti. Téměř dvojnásobně se v roce 2050 zvýší počet lidí ve věku nad 65 let, když budou tvořit bezmála jednu třetinu z odhadovaného celkového počtu obyvatelstva kraje. Podíl obyvatel v produktivním věku by poklesl ze 70 % na 54 %.

Co se týče školní docházky, snižování počtu dětí a mladých lidí bude vzhledem k poklesu porodnosti v 90. letech podstatně rychlejší. Po krátkém zvýšení opět začal klesat počet dětí ve věku docházky do mateřské školy a mírně vzrůstá počet dětí ve věku povinné školní docházky. Mladých lidí ve věku 15 - 19 let bude ještě ubývat cca do roku 2019 a úměrně se sníží i počet mladých lidí ve věku 20 - 24 let. To se pochopitelně odráží v počtech žáků jednotlivých stupňů škol.

Graf 7 – Projekce 15-ti letých osob v Kraji Vysočina



Projekce na základě údajů ČSÚ

2.3 Vzdělanostní, národnostní a sociální struktura obyvatel

Podrobné údaje o vzdělání obyvatelstva jsou k dispozici ze sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo počátkem března 2011.

Tab. 2 - Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání

Datum sčítání, velikostní skupiny obcí		Obyvatelstv o ve věku 15 a více let	z toho nejvyšší ukončené vzdělání				
			základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
1. 11. 1980		384 354	186 786	125 583	58 033	12 416	546
3. 3. 1991		399 350	139 236	149 586	85 588	20 268	1 166
1. 3. 2001		423 561	102 227	171 757	116 109	28 500	1 496
26. 3. 2011		431 767	79 912	161 731	134 235	41 049	1 819
Přírůstek (úbytek) mezi sčítáními							
1980 - 1991	absolutně	14 996	-47 550	24 003	27 555	7 852	620
	index (v %)	103,9	74,5	119,1	147,5	163,2	213,6
1991 - 2001	absolutně	24 211	-37 009	22 171	30 521	8 232	330
	index (v %)	106,1	73,4	114,8	135,7	140,6	128,3
2001 - 2011	absolutně	8 206	-22 315	-10 026	18 126	12 549	323
	index (v %)	101,9	77,8	94,2	115,6	144	121,6

Zdroj: Český statistický úřad – Sčítání lidí, domů a bytů 2011

Vzdělanostní struktura obyvatel ve srovnání s ČR se oproti minulým letům výrazně změnila. Podíl obyvatelstva ve věku 15 a více let se v uvedeném období zvýšil o 1,9 procentního bodu. Po roce 2001 pokračoval úbytek obyvatel se základním vzděláním. V roce 2011 je jejich podíl na obyvatelstvu starším 15 let o 22,2 % nižší. Počet obyvatel se středním vzděláním bez maturity klesl o 5,8 %. Na druhou stranu v uvedeném období byl zaznamenán nárůst počtu obyvatel se středním vzděláním s maturitou, a to o 15,6 %. Touto hodnotou se Kraj Vysočina již zařadil k průměru ČR. Významně stoupl rovněž i počet vysokoškolsky

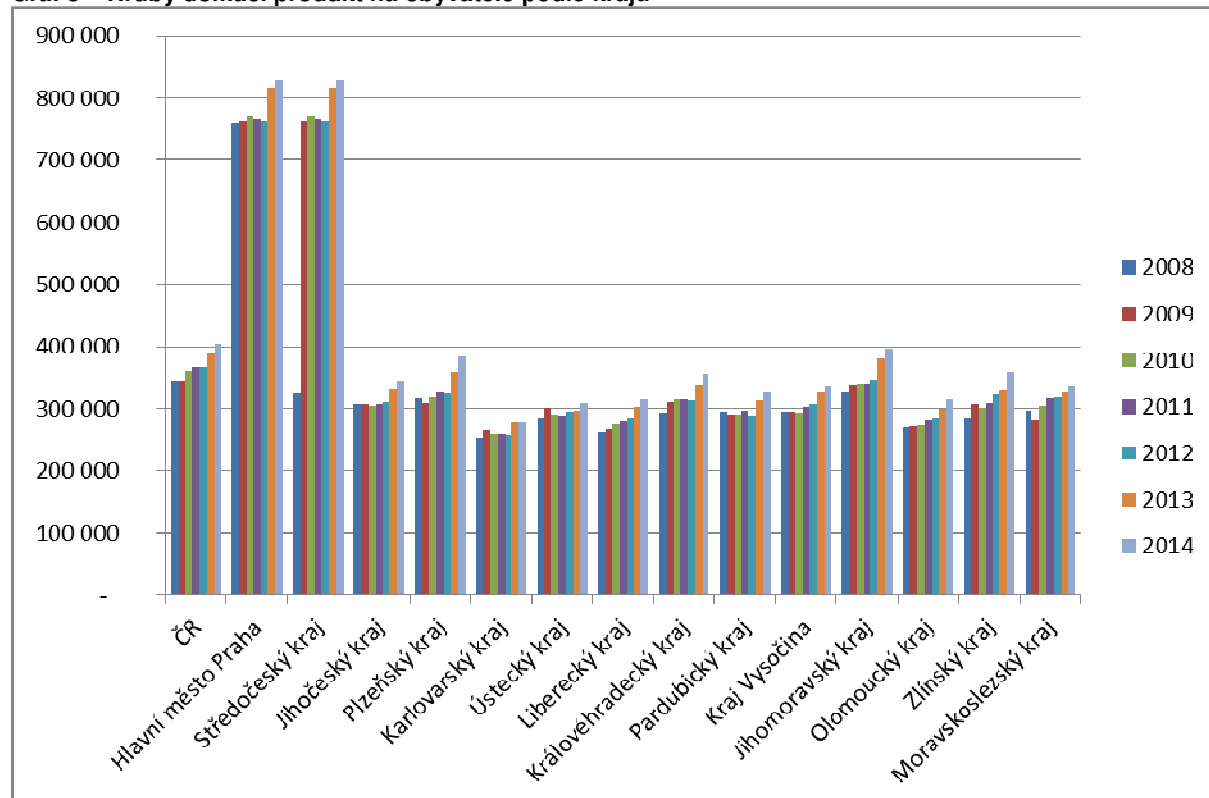
vzdělaných obyvatel, jejichž počet se zvýšil o necelou polovinu a jejich podíl na populaci ve věku 15 a více let činí téměř 9,5 % (2001, 6,7%, 2008 8,7 %). Ve vztahu k průměru ČR je tato hodnota stále významně nižší (12,4 %), i když růst v Kraji Vysočina patřil mezi největší mezi kraji. Negativní je růst počtu obyvatel bez vzdělání o 323 (z 1 496 v roce 2001 na 1 819 v roce 2011), zůstává však v ČR na nejnižších hodnotách.

Národnostní složení kraje je velmi homogenní. Populace Kraje Vysočina je poměrně stabilní. Svědčí o tom i podíl rodáků, který je v kraji o 4 % vyšší než v celostátním průměru (51 %). O sociálním složení poskytne určitou informaci rozložení profesí. Výpovědi z hlediska sociální struktury jsou nepochybně rovněž údaje o kriminalitě, která patří v Kraji mezi nejnižší v celé republice (asi poloviční úroveň celostátního průměru), a na druhé straně o poměrně vysoké religiozitě, která je naopak asi o polovinu vyšší, než je celostátní průměr.

2.4 Ekonomika a trh práce

Kraj Vysočina patří mezi regiony s nižší ekonomickou výkonností, což dokladuje výše vytvořeného hrubého domácího produktu (HDP). Podle absolutních hodnot HDP se Kraj Vysočina zařadil v roce 2014 na 7. místo mezi 14 kraji ČR (oproti roku 2008, kdy to bylo 9. místo).

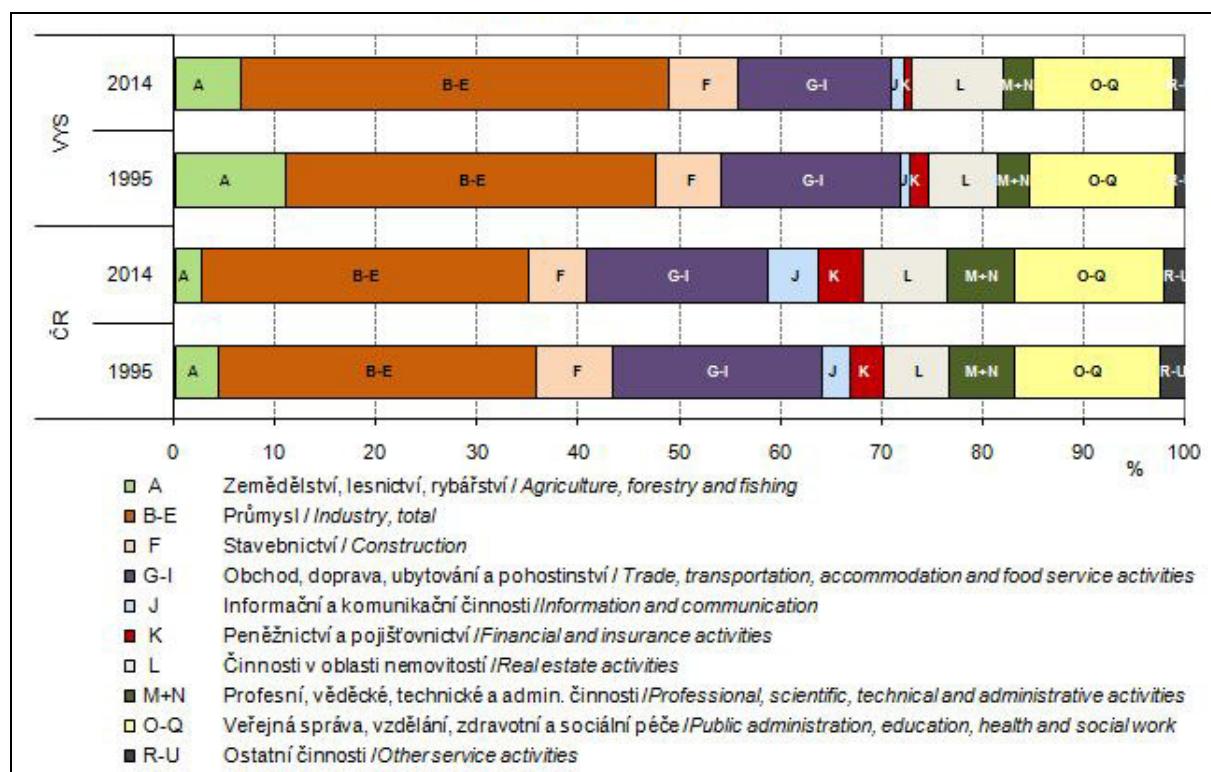
Graf 8 – Hrubý domácí produkt na obyvatele podle krajů



Zdroj: ČSÚ – Ročenky, Regionální informační servis

Následující graf ukazuje srovnání podílu ekonomických činností na hrubé přidané hodnotě a jeho vývoj od roku 1995 ve srovnání s ČR. Aktivita v sekundárním sektoru jsou vyšší, než je průměr ČR.

Graf 9 - Hrubá přidaná hodnota dle odvětví CZ_NACE



Zdroj dat: Český statistický úřad

Pracovní sílu kraje tvořilo k 29. 12. 2014 celkem 253,5 tis. osob, z toho 236,4 tis. zaměstnaných a 17,1 tis. nezaměstnaných. Míra ekonomické aktivity (49,7 %) je mírně pod průměrem ČR, což je ovlivněno především věkovou strukturou. Většinu pracujících tvoří zaměstnanci (84,9 %); podíl zaměstnavatelů a osob pracujících na vlastní účet (14,5 %) je v kraji podprůměrný.

Tab. 3 - Vývoj počtu zaměstnaných v ČR podle profesních skupin¹

Profesní skupina (v tisících osob)	Rok					
	1995	2000	2005	2010	2014	2020
1 - Zákonníci a řídící pracovníci	308	293	312	261	257	300
2 - Specialisté	472	508	520	518	746	571
3 - Techničtí a odborní pracovníci	898	888	1049	1208	880	1234
4 - Úředníci	382	367	361	385	466	316
5 - Pracovníci ve službách a prodeji	563	571	581	605	753	574
6 - Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	123	96	77	67	60	59
7 - Řemeslníci a opraváři	1 087	971	896	849	873	773
8 - Obsluha strojů a zařízení, montéři	647	610	661	669	652	733
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	473	396	348	307	270	260
0 - Zaměstnanci v ozbrojených silách	282	270	200	15	18	176
Celkem	5 236	4 970	5 005	4885	4974	4 995

Zdroj dat: CEDEFOP, SVP PEDF UK, ČSÚ – Statistická ročenka České Republiky

¹ Pojmem profesní skupina se rozumí osoby vykonávající stejnou profesi

Ve struktuře zaměstnanosti podle odvětví se odráží hospodářská specializace kraje. Ve výrobních odvětvích (zejména v průmyslu, zemědělství a lesnictví) je zaměstnanost nadprůměrná, naopak ve všech oborech terciárních činností (služby) nedosahuje zaměstnanost na Vysočině republikového průměru (v terciárním sektoru má kraj nejnižší úroveň v pomyslném mezikrajském měřítku). Zvláště nízká je zaměstnanost ve finančních službách, dopravě, službách pro podniky a ubytování a stravování.

Tab. 4 - Zaměstnaní v NH dle odvětví CZ – NACE (ČSÚ – VŠPS) v Kraji Vysočina

Zaměstnaní v letech (v tis. osob)		2011	2012	2013
Celkem		233,3	232,1	236,4
z toho:				
A	Zemědělství, lesnictví a rybářství	13,2	15,8	16,8
B	Těžba a dobývání	1,3	1,8	0,9
C	Zpracovatelský průmysl	77,9	75,1	84,5
D	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	3,3	2,8	2,7
E	Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	2,2	2,4	2,0
F	Stavebnictví	19,8	19,8	19,3
G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	25,4	24,0	25,6
H	Doprava a skladování	12,3	12,2	10,3
I	Ubytování, stravování a pohostinství	8,8	8,5	7,8
J	Informační a komunikační činnosti	2,2	3,0	3,3
K	Peněžnictví a pojišťovnictví	4,1	4,0	4,0
L	Činnosti v oblasti nemovitostí	0,6	1,2	0,6
M	Profesní, vědecké a technické činnosti	6,5	6,6	6,5
N	Administrativní a podpůrné činnosti	4,1	3,5	3,9
O	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	14,9	14,1	11,3
P	Vzdělávání	13,2	14,7	12,9
Q	Zdravotní a sociální péče	16,6	14,9	16,1
R	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2,7	2,4	2,4
S	Ostatní činnosti	2,9	3,2	3,0

Profesní skupiny odpovídají klasifikaci ISCO-88 v členění na první úrovni

Zdroj: Český statistický úřad – Statistická ročenka Kraje Vysočina 2014

Po rychlých přesunech pracovních míst mezi hospodářskými odvětvími a sektory v první polovině 90. let se struktura zaměstnanosti stabilizovala. Přesto i na Vysočině probíhá všeobecný proces přesunu zaměstnanosti z primárního a sekundárního sektoru do práce ve službách. Mezi lety 1997 a 2006 se počet pracovníků v zemědělství a lesnictví snížil o 25 % (7 tis.), ve stavebnictví o 1 % (2,2 tis.) a naopak vzrostl v průmyslu o 5,9 % (5,2 tis.) a ve službách o 4,5 % (4,6 tis. osob). V terciárním sektoru je na Vysočině zaměstnán nejmenší podíl osob ze všech krajů a vedle krajů Libereckého a Zlínského patříme k regionům, ve kterých je zaměstnanost v terciárním sektoru nižší než v sekundárním.

Citlivým ukazatelem situace na trhu práce je nezaměstnanost. V dosavadním vývoji nezaměstnanosti na Vysočině je možné rozlišit několik období lišících se převažujícím vývojovým trendem:

1991 – 1995

Od počátku ekonomické transformace byla nezaměstnanost na Vysočině značně nadprůměrná, na rozdíl od vývoje v ČR se však postupně snižovala. Na konci roku 1995 byla míra nezaměstnanosti v kraji jen 3,5 %, tedy stejná jako v ČR.

1996 – 1999

Doba hospodářské recese, kdy v ČR i na Vysočině došlo k výraznému a dlouhodobému nárůstu nezaměstnanosti, přičemž tempo tohoto nárůstu bylo obdobné. Na konci roku 1999 přesáhla míra nezaměstnanosti v ČR i v kraji 9,0 %.

2000 - 2001

Doba hospodářského růstu, který se projevil stagnací nezaměstnanosti v ČR a jejím výrazným poklesem v kraji. Díky tomu se Vysočina stala regionem s podprůměrnou nezaměstnaností (7,0 % v kraji, 9 % v ČR). Zvýšil se také počet volných pracovních míst.

2002 – 2004

Od druhé poloviny roku 2001 dochází k opětovnému nárůstu nezaměstnanosti, který je přitom rychlejší na Vysočině než v ČR. Pozitivní náskok kraje, vytvořený v předchozím období, se tak postupně snižuje. Na konci roku 2003 bylo vyrovnáno krajské maximum z roku 1999 a v lednu 2004 dosáhla míra nezaměstnanosti dosud rekordní hodnoty 9,9 %. V průběhu roku 2004 nezaměstnanost opět poklesla, avšak část tohoto poklesu připadá na vrub změně metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti.

2005 - 2008

Od roku 2005 do roku 2008 nezaměstnanost klesá, což souvisí s výkonností ekonomiky. Na konci roku 2007 byla situace následující: míra nezaměstnanosti v Kraji Vysočina je 5,2 % oproti celostátnímu výsledku 5,6 %.

2009 – 2013

V důsledku ekonomické recese došlo k výraznému růstu nezaměstnanosti. Na konci roku 2013 byla míra nezaměstnanosti v Kraji Vysočina 6,7 % oproti celostátnímu výsledku 6,9 %.

2013 – 2015

Dochází k postupnému oživení ekonomiky. V roce 2014 došlo k poklesu míry nezaměstnanosti v kraji na 5,6 % oproti 6,1 % v ČR. Na konci roku 2015 byla nezaměstnanost v Kraji Vysočina 6,22 %, kdy ještě v listopadu činila pouze 5,53 %.

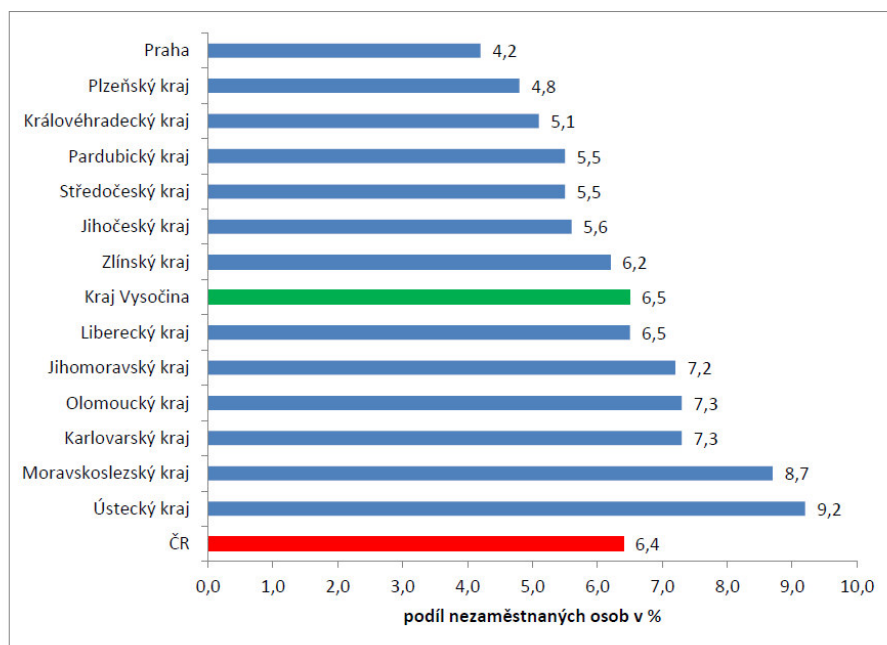
Tabulka č. 5 – Obecná míra nezaměstnanosti v ČR a Kraji Vysočina – roční průměr

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ČR	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1
Kraj Vysočina	5,3	6,8	6,8	5,3	4,6	3,3	5,7	6,9	6,4	6,4	6,7	5,6

Zdroj: VŠPS - výběrové šetření pracovních sil. Od roku 2001 údaje vycházejí z výsledků SLDB 2001, od roku 2011 vycházejí z definitivních výsledků SLDB 2011

Srovnání jednotlivých krajů k 31. 1. 2016 zobrazuje následující graf:

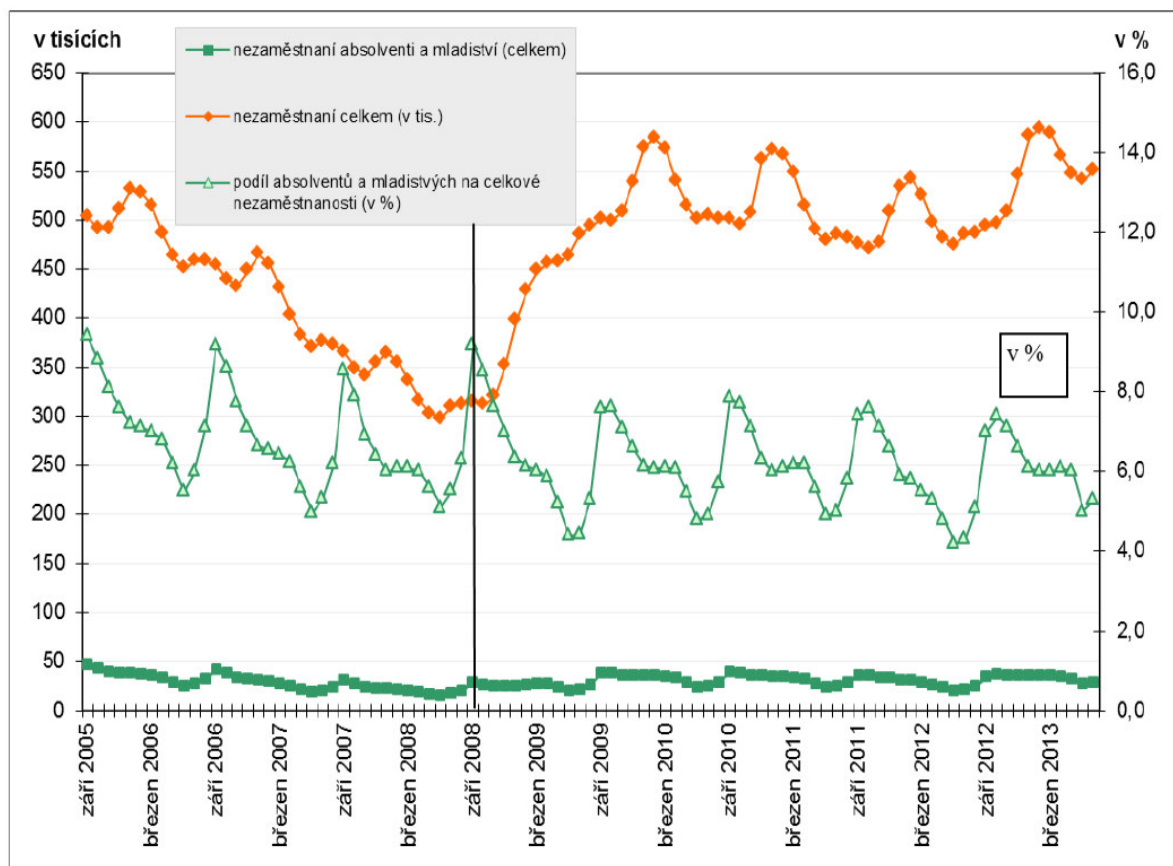
Graf 10 – Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých krajích v ČR k 31. 1. 2016 v %



Zdroj dat: ÚP ČR krajská pobočka v Jihlavě, Měsíční statistická zpráva leden 2016

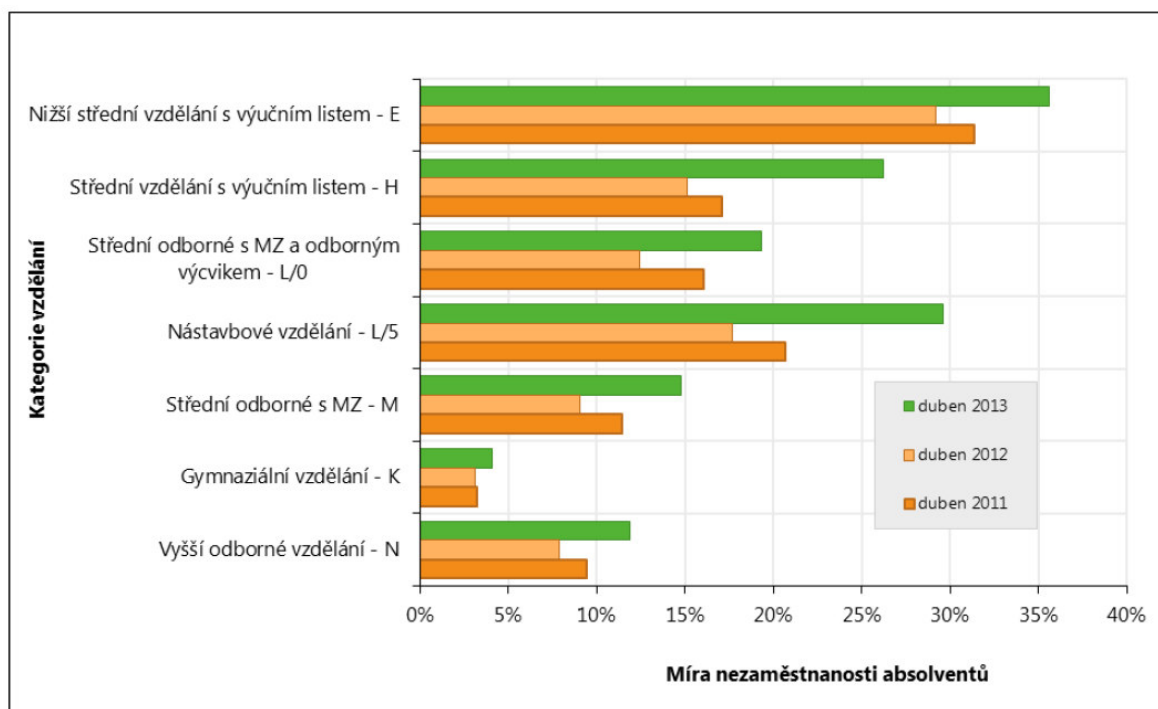
Vývoj nezaměstnanosti, stejně tak i ekonomický vývoj v ČR, se promítá také do nezaměstnanosti absolventů škol.

Graf 10 - Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů, nezaměstnaných celkem a podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti (září 2005 – červenec 2013)



Zdroj: Trhlíková J.: Nezaměstnanost absolventů škola se středním a vyšším odborným vzděláváním – 2003 NÚV Praha 2014

Graf 11 - Míra nezaměstnanosti absolventů v ČR podle kategorií vzdělání, duben 2011, 2012 a 2013

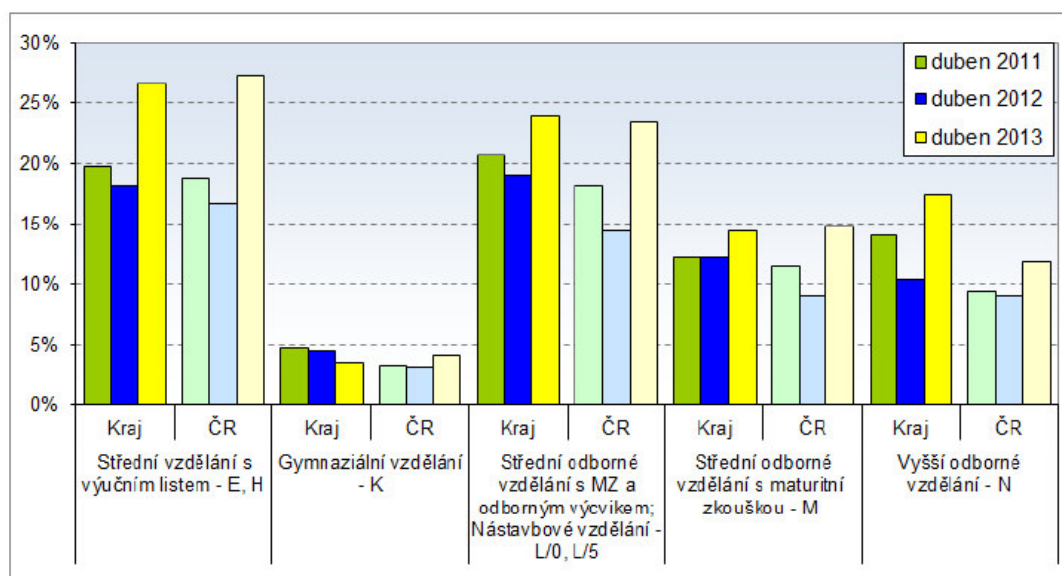


Zdroj: Trhlíková J.: *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláváním – 2003 NÚV Praha 2014*

Z výše uvedeného grafu je patrné, že situace absolventů se postupně zhoršuje. V roce 2012 došlo k výraznému zhoršení, kdy absolventi nenacházejí pracovní uplatnění a zůstávají stále nezaměstnanými. Situace se pravděpodobně bude vyvíjet příznivěji, a to s ohledem na demografický vývoj (celkový pokles počtu absolventů) a ekonomické oživení, rozšiřující se přístup k terciárnímu vzdělávání a možný vliv lze očekávat od zavedení státní maturitní zkoušky.

Míru nezaměstnanosti absolventů v Kraji Vysočina zobrazuje následující graf.

Graf 12 - Míra nezaměstnanosti absolventů v krajském pohledu – denní studium (dubnové hodnoty)

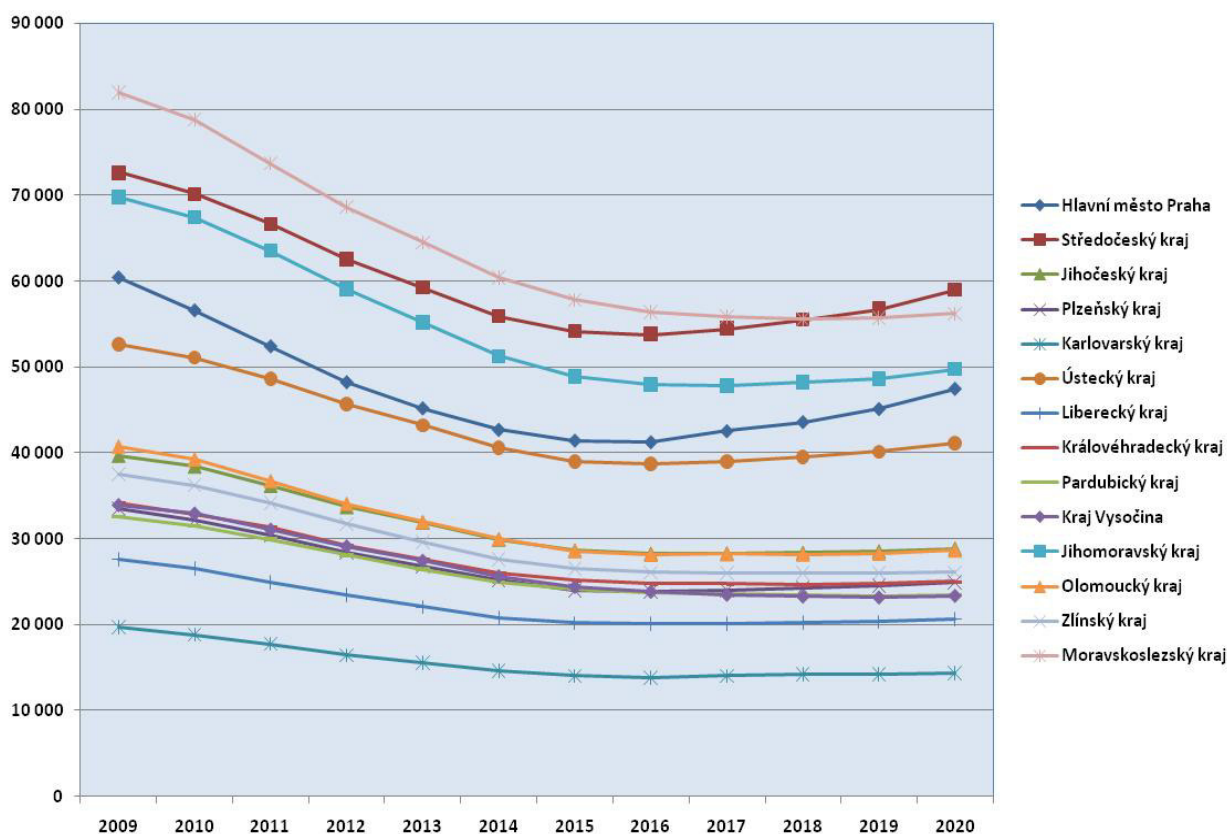


Zdroj dat: NÚV s využitím dat MŠMT a MPSV

3. VÝVOJ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A SWOT ANALÝZA

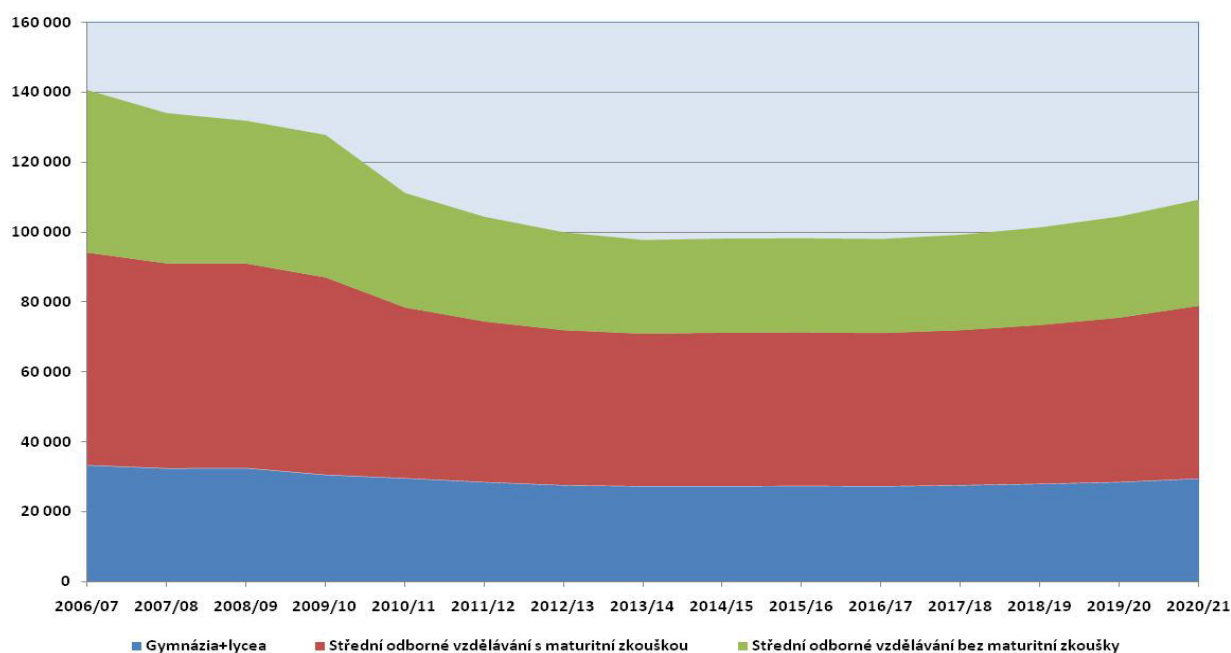
Jedním ze základních parametrů vzdělávací soustavy je počet žáků v jednotlivých segmentech a jejich vývoj. Následující graf ukazuje propočet MŠMT. Předškolní vzdělávání nyní prochází obdobím růstu, v následujících letech však již lze očekávat opětovný pokles. Základními školami bude v příštích letech procházet asi tříletá vlna demografického oživení s následujícím pozvolným poklesem (v Kraji Vysočina cca 10 - 15 % v ročníku). Střední školy se nacházejí v období několikaletého minima s kulminací kolem roku 2016. MŠMT prozatím nedokázalo zastavit růst kapacit vysokých škol a podíl mladých lidí nastupujících k terciárnímu vzdělávání přesahuje 50 % populačního ročníku.

Graf č. 13 - Vývoj počtu osob ve věku 15-19 let v krajích ČR (2009-2020)



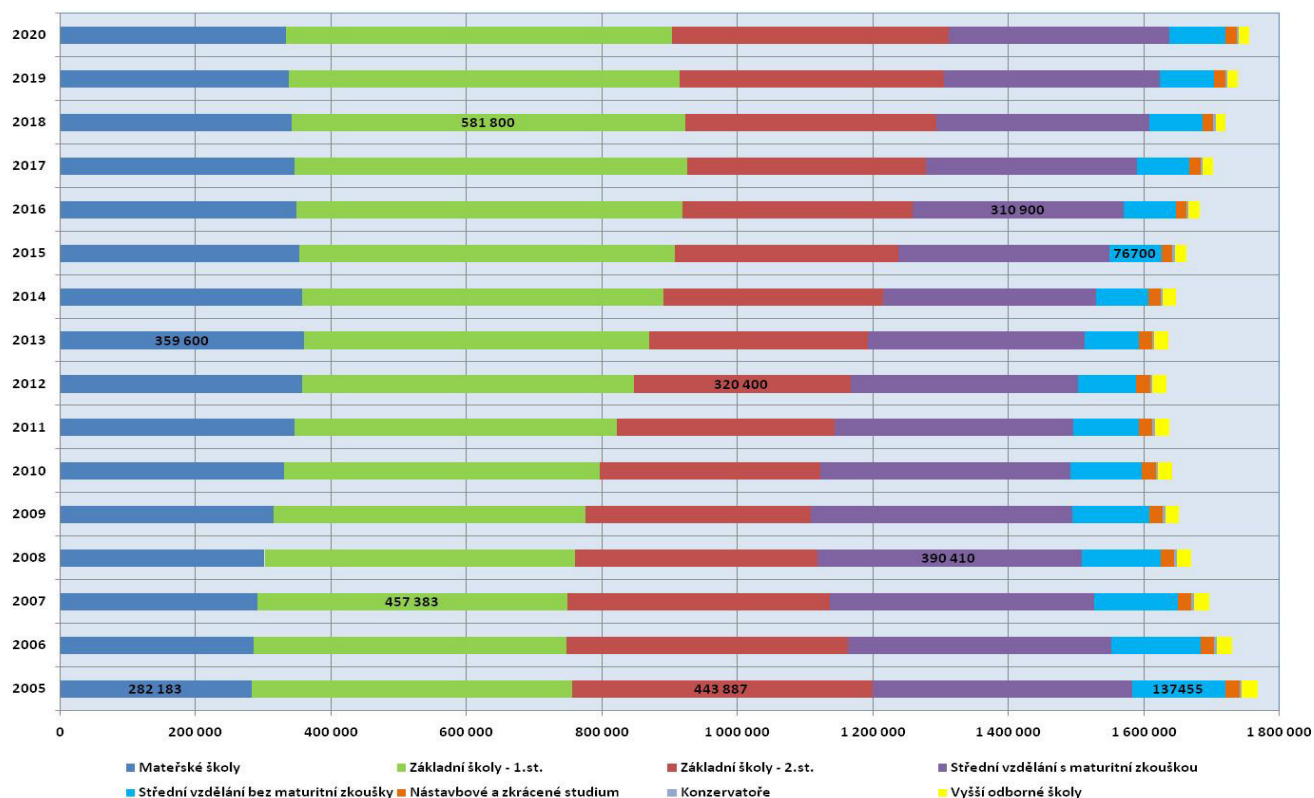
Pozn.: Data vždy k 1. 1. příslušného roku (rok 2010 – skutečnost). Do prognózy není započítána migrace
Zdroj dat: ČSÚ, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015 - 2020

Graf č. 14 - Počet nově přijatých do 1. ročníků SŠ v letech 2006/07-2020/21 (bez nástavbového studia)



Zdroj dat: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015 - 2020

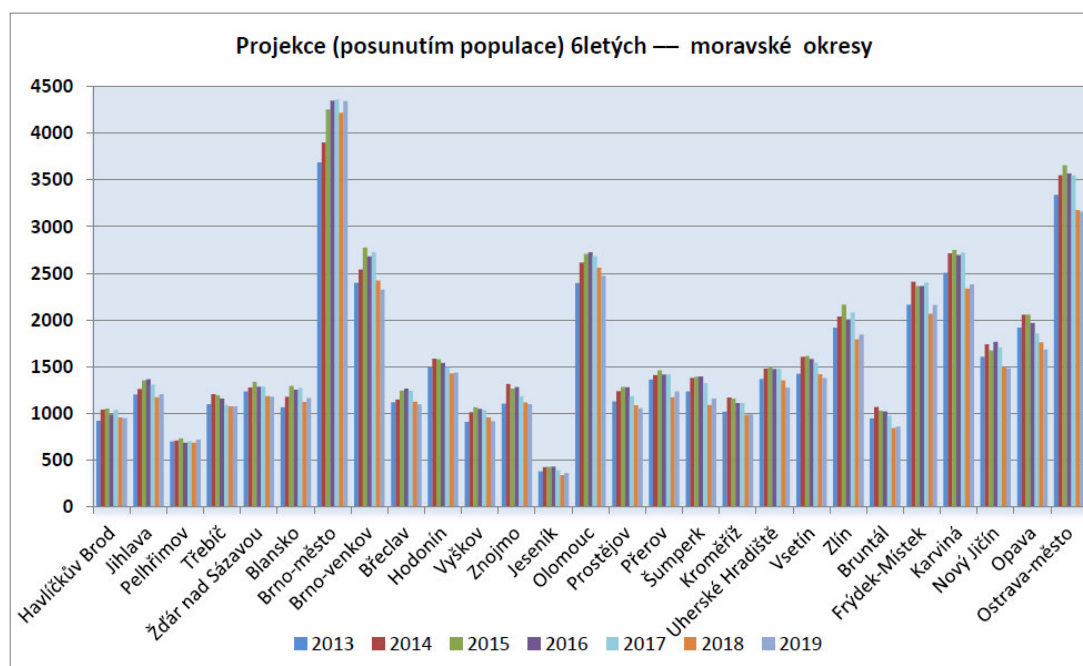
Graf 15 - Prognóza vývoje počtu dětí, žáků a studentů v jednotlivých segmentech regionálního školství (2005 – 2020)



Pozn.: Pouze denní forma vzdělávání. Reálná data do roku 2014. Projekce počtu dětí v MŠ – varianta vývoje v případě zavedení po-vinného předškolního vzdělávání 5letých dětí.

Zdroj dat: ČSÚ, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015 - 2020

Graf 16 – Projekce (posunutím populace) 6letých – moravské okresy

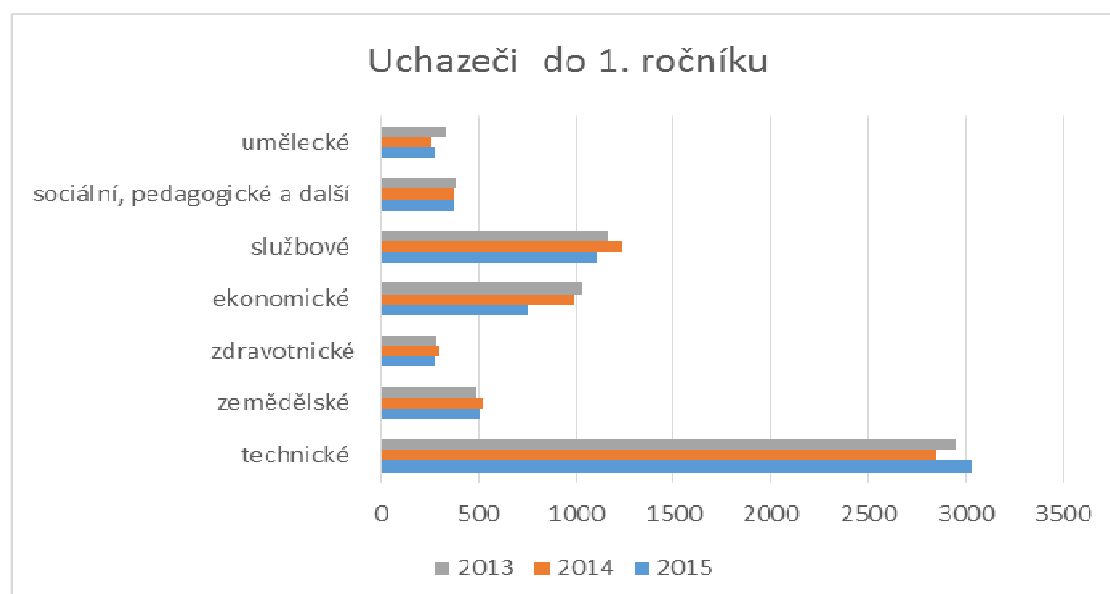


Zdroj dat: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015 – 2020

Z výše uvedeného jsou patrné změny počtu dětí, žáků a studentů. Počet dětí v mateřských školách bude kolem roku 2017/18 klesat. Zvyšující se počty dětí se ukazují v základním vzdělávání, stagnující počty ve středním vzdělávání a snižující se počty ve vyšším odborném vzdělávání.

Pro budoucí období v dlouhodobém horizontu je třeba počítat s tím, že cíle a obsah vzdělávání budou ovlivněny nejen demografickým vývojem, ale také rychlými změnami (technologickými, ekonomickými, společenskými a environmentálními), které ovlivní ekonomiku i celou společnost.

Graf 17 - Uchazeči přihlášení v prvním kole přijímacího řízení do 1. ročníku denní formy vzdělávání v Kraji Vysočina



Skupiny oborů vzdělávání: technické (skupiny KKOV 16 - 39), zemědělské (skupiny 41 a 43), zdravotnické (skupina 53 – je jen u 4letých SOŠ), ekonomické (skupiny 63 a 64), službové (skupiny 65, 66 a 69), sociální pedagogické a další (skupiny 68, 72 a 75 – jen u 4letých SOŠ) a umělecké (skupina 82).

Graf dokumentuje více než 48% zájem o technické obory (strojírenství, elektrotechnika, stavebnictví, inženýrské obory, zpracování dřeva apod.) a rovněž mírný pokles přihlášek do ekonomických oborů (Ekonomika a administrativa a Podnikání).

Detailní informace o počtech škol, tříd, žáků, oborové struktuře a nezaměstnanosti absolventů jsou uvedeny ve výročních zprávách na <http://www.kr-vysocina.cz/vyrocnizpravy/ds-300668/p1=10286> .

3.1 SWOT ANALÝZA

Silné stránky - S

- S 1 • silná pozice a úroveň (konkurenceschopnost) tradičních průmyslových odvětví
- S 2 • kvalifikační předpoklady obyvatel
- S 3 • existence a působení veřejné vysoké školy se sídlem v kraji
- S 4 • pracovitost a kreativita obyvatel
- S 5 • dostatečná kapacita základních škol
- S 6 • dostatečně široká oborová struktura středoškolského vzdělání
- S 7 • dostatečná kapacita středních škol
- S 8 • různorodá struktura vzdělavatelů v sektoru dalšího vzdělávání
- S 9 • existence krajské rozvojové organizace Vysočina Education
- S 10 • zájem vedení škol využívat ke zlepšení podmínek vzdělávání externích zdrojů
- S 11 • dostatek kvalifikovaných učitelů pro většinu předmětů
- S 12 • vysoký podíl dětí navštěvujících před vstupem do základní školy mateřskou školu
- S 13 • vysoký podíl mladých lidí ve věku 15 – 19 let vzdělávajících se ve středních školách a to přes rozdílnost jejich sociokulturního zázemí
- S 14 • pozitivní vztah žáků k využívání výpočetní techniky a internetu jako informačního a komunikačního zdroje
- S 15 • rozvinutá síť institucí zájmového a uměleckého vzdělávání a sportu pro děti a mládež
- S 16 • zajištění dostatečné kapacity stravování a ubytování pro žáky
- S 17 • probíhající proces optimalizace vzdělávací soustavy
- S 18 • existence Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Kraje Vysočina a zavádění akčního plánování do vzdělávání
- S 19 • zpracovaná Regionální inovační strategie Kraje Vysočina
- S 20 • přítomnost iniciativních a kreativních učitelů ve školách
- S 21 • zájem základních a středních škol o zlepšování podmínek pro rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání žáků

Slabé stránky - W

- W 1 • chybějící infrastruktura sloužící k rozvoji výzkumu a inovací (vědeckotechnologický park, podnikatelské inkubátory)
- W 2 • slabé zastoupení tzv. high-tech oborů vázaných na výzkum
- W 3 • nižší podnikatelská aktivita obyvatelstva ve srovnání s ostatními kraji ČR
- W 4 • nedostatek kvalifikované pracovní síly v Kraji Vysočina převážně v technických profesích
- W 5 • rozdíly v úrovni materiálně technického zázemí jednotlivých vzdělávacích institucí

- W 6 • nedokončení reformy vzdělávání, nezavádění moderních metod ve vzdělávání
- W 7 • omezená nabídka programů vysokoškolského studia v kraji
- W 8 • nevyhovující technické vybavení škol a nedostatečně obnovovaný stav budov
- W 9 • nedostatečná poradenská podpora integrace dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním
- W 10 • nedostatečné zapojení středních a vyšších odborných škol do oblasti dalšího vzdělávání dospělých
- W 11 • nedostatečné informační a poradenské služby pro vzdělávání dospělých
- W 12 • nedostatečná zpětná vazba o výstupech počátečního vzdělávání
- W 13 • nedostatečná zpětná vazba o činnosti učitelů, naplňování vzdělávacích cílů a používaných metodách vzdělávání
- W 14 • slabá podnikatelská aktivita obyvatelstva
- W 15 • nízký počet absolventů vysokých škol vracejících se do místa bydliště po absolvování VŠ z jiných regionů
- W 16 • nedostatečně rozvinutý systém kariérového poradenství pro žáky základních a středních škol
- W 17 • nedostatečné cizojazyčné znalosti učitelů základních a středních škol
- W 18 • nerovnoměrné zapojení učitelů základních a středních škol do procesu zlepšování kvality škol a využívání doplňkových finančních zdrojů
- W 19 • klesající úroveň čtenářské a matematické gramotnosti
- W 20 • nedostatečná podpora ředitelů při identifikaci vzdělávacích potřeb jednotlivých učitelů a navazující systém DVPP
- W 21 • existence škol bez bezbariérového přístupu
- W 22 • nedostatečná odezva a provázání vzdělávacího systému na potřeby trhu práce
- W 23 • Nedostatečná odezva a provázání vzdělávacího systému na potřeby trhu práce (nevyhovující oborová struktura absolventů škol, jejich počet a kvalita)
- W 24 • nedostatečnost finančních zdrojů pro školská zařízení zejména v oblasti volného času dětí a mládeže při stávajícím systému financování školství

Příležitosti - O

- O 1 • oživení české, evropské a globální ekonomiky
- O 2 • výhodná poloha regionu vůči hlavním koncentracím domácí poptávky
- O 3 • využití komparativních výhod v oblasti pracovních nákladů pro získání zahraničních investorů (zejména v průmyslu)
- O 4 • zavádění inovací podnikatelskými subjekty působícími na území kraje
- O 5 • využití prostředků strukturálních fondů EU a dalších dostupných zdrojů pro rozvoj podnikání v kraji
- O 6 • podpora všech forem odborného vzdělávání včetně poradenství
- O 7 • větší provázání sféry vzdělávání a trhu práce s cílem přiblížení se potřebám zaměstnavatelů
- O 8 • vyšší přizpůsobení vzdělávacích programů středních a vyšších odborných škol požadavkům trhu práce a předpokládaným vývojovým trendům
- O 9 • posílení institucí, struktur a produktů zajišťujících vazby vzdělávání

- a trhu práce
- O 10 • využití výstupů výběrových šetření ČSÚ a statistik úřadu práce pro popis trhu práce
- O 11 • využití výstupů mezinárodních šetření a výstupů ČŠI při analýze výstupů výsledků vzdělávání ve školách
- O 12 • využití rekvalifikačních programů pro nezaměstnané a zájemce pro přípravu pracovníků pro žádaná odvětví
- O 13 • rozvíjení celoživotního vzdělávání s důrazem na komunikaci v cizích jazycích
- O 14 • rozšiřování nabídky služeb v oblasti NSK a uznávání profesních kvalifikací
- O 15 • zvýšení nabídky akreditovaných studijních programů a zlepšení infrastruktury vysokého školství, zejména ve vysokých školách se sídlem na území kraje
- O 16 • zavádění rozvíjení podnikavosti do programů středních škol
- O 17 • existence firem podporujících odborné vzdělávání
- O 18 • zavádění standardizovaných výstupů vzdělávání státem (společná maturita, testování v pátých a devátých třídách základních škol, jednotné zadání závěrečné zkoušky, jednotné zadání přijímací zkoušky)
- O 19 • existence systému rámcových vzdělávacích programů a jejich inovace
- O 20 • reforma financování regionálního školství na základě předem definovaného obsahu, rozsahu a dostupnosti vzdělávacích a školských služeb
- O 21 • využívání a uznávání systému certifikací a profesních kvalifikací

Ohrožení - T

- T 1 • zpomalení rozvoje firem při nedostatku lidského kapitálu
- T 2 • výrazný útlum místního zpracovatelského průmyslu
- T 3 • lokální rozdíly v zaměstnanosti
- T 4 • obtížné uplatnění absolventů na trhu práce
- T 5 • nerovnoměrnost vývoje ekonomiky
- výrazné kolísání zájmů zaměstnavatelů o zaměstnance v souvislosti s nerovnoměrným ekonomickým vývojem
- T 6 • neprovázanost pravidel financování vzdělávání s požadavky na výstupy
- T 7 • rostoucí počet rodin s nižším zájmem rodičů o motivaci dětí ke vzdělávání
- T 8 • konzervativnost školského prostředí (ředitelů, učitelů i rodičů) při zavádění potřebných inovací
- T 9 • rozpor mezi technickým vybavením škol a požadavky zaměstnavatelů
- T 10 • demograficky podmíněný nerovnoměrný vývoj počtu žáků a absolventů v počátečním vzdělávání
- T 11 • nedostatek kvalifikovaných učitelů, zejména cizích jazyků, výpočetní techniky a některých odborných předmětů; nedostatečná metodická příprava absolventů fakult připravujících učitele pro zvládnutí přípravy a výuky dle RVP – ŠVP
- T 12 • zhoršující se věková a aprobační struktura pedagogických pracovníků

- T 13 • zaostávání v podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel za ostatními kraji a odliv vysokoškolsky vzdělaných obyvatel z kraje
- T 14 • pokles podílu prakticky zaměřených předmětů v základních školách, pokračující orientace na teoretické předměty a přetrvávající frontální metoda výuky
- T 15 • omezená nabídka cizích jazyků ve většině odborně zaměřených maturitních oborech (pouze jeden cizí jazyk)
- T 16 • pokračující pokles přitažlivosti a prestiže profese učitele
- T 17 • obtížná identifikace požadavků zaměstnavatelů v regionu na lidské zdroje z hlediska oborového zaměření
- T 18 • klesající motivace žáků základních a středních škol ke vzdělávání
- T 19 • roztržitost oborové nabídky středních škol do malých vzdělávacích skupin
- T 20 • nadměrná ekonomická náročnost obecních škol související s podprůměrnou velikostí a malou naplněností žáků
- T 21 • Malá prestiž technického a přírodovědného vzdělávání (zejména u učebních oborů)
- T 22 • Nevhodný systém financování škol, mající vliv na neefektivní využívání prostředků a nízkou míru úsilí o dosažení rozpočtových úspor

4. VIZE A PRIORITNÍ CÍLE

VIZE

*Vzdělávání a výchova v Kraji Vysočina je **společná činnost** občanů kraje. Základním nástrojem pro zlepšování je proto **dostupnost informací, jednání o záměrech a jejich následné naplňování.***

*Vzdělávání a výchova jsou založené na **individuální cti a odpovědnosti** každého vzdělávaného a vychovávaného a každého vzdělavatele a vychovatele za naplňování **společně stanovených cílů.***

***Každý jednotlivec** má v souladu se svými předpoklady, možnostmi, zájmem a společenskými potřebami **příležitost rozvíjet** své osobnostní dovednosti a **získávat** nové znalosti, **upevňovat je a ověřovat. Odlišnosti** (např. generační, zdravotní, národnostní, osobnostní, sociální) jsou **přírozenou součástí** společnosti. V zájmu harmonického sociálního klimatu i ekonomické úspěšnosti vzdělávací soustava **přispívá ke snižování negativních dopadů** rozdílných předpokladů ke vzdělávání.*

Občané, rodiče, zaměstnavatelé i představitelé obcí a kraje** jsou si vědomi nepostradatelnosti rozvoje osobnosti jednotlivců pro další společenský a ekonomický rozvoj kraje a proto jej všestranně a dle svých možností **podporují.

4.1 PRIORITNÍ CÍL: A. SBLIŽOVÁNÍ VÝSTUPŮ VZDĚLÁVÁNÍ S POTŘEBAMI TRHU PRÁCE

4.1.1 Oblasti

Z údajů v kapitole 2. vyplývá, že účast v předškolním vzdělávání je srovnatelná s průměrem ČR; účast v základním vzdělávání je stanovena zákonem jako devítiletá; v posledních letech se vyrovnává podíl obyvatel s maturitním vzděláním ve srovnání s ČR, avšak ve srovnání s ČR zaostává kraj zejména v podílu osob s terciárním stupněm vzdělání.

Nejzávažnější skutečností, která významně zpětně ovlivňuje i sektorovou skladbu ekonomiky a inovační potenciál kraje, je výrazně nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Tento stav vzhledem k dlouhodobosti procesu přetrvává i přes vznik dvou vysokých škol a významný růst studijních příležitostí v odloučených pracovištích vysokých škol na území kraje.

Druhou oblastí, která může významně ovlivňovat dostupnost odborníků pro zaměstnavatele, je středoškolské vzdělávání. Struktura středních škol na jedné straně vykazuje mírně nižší podíl maturitních (zejména gymnaziálních) vzdělávacích příležitostí, na druhé straně zde existuje výrazný požadavek ze strany podnikatelských subjektů po kvalifikovaných profesích různých úrovní. Složitost situace navíc umocňuje výrazný pokles počtu žáků vstupujících do prvních ročníků středních škol. Lepšímu nastavení disproporcí v oborové nabídce do značné míry brání nedostatek komplexních celokrajských informací o kvantitativním složení pozic u zaměstnavatelů a trend vývoje.

Z hlediska podpory aktivity ekonomických subjektů v kraji jsou dle vyjádření velkých firem v kraji největší disproporce v oblasti technických oborů a profesí, a to všech úrovní. Ze statistik dále vyplývá nižší podnikatelská aktivita obyvatel kraje.

Závažnou skutečností je rovněž i to, že v mezikrajském srovnání má obyvatelstvo Kraje Vysočina slabší vzdělanostní strukturu starších ročníků populace. Má tedy i omezený potenciál a nízkou motivaci se přizpůsobovat nezbytným – již realizovaným či chystaným – strukturálním změnám a socio-ekonomickým výkyvům. Rovněž podnikatelský potenciál, schopnost vytvářet příležitosti pro vlastní uplatnění na pracovním trhu, je v kraji výrazně nižší. Pro úspěšný vývoj vzdělanostní úrovně kraje je proto nezbytné rozvíjet rovněž další vzdělávání.

Dlouholetý průzkum NÚV (významná neshoda vykonávaného povolání a absolvovaného studia) i zkušenost škol s přestupy žáků ukazuje, že je potřebné zásadně zlepšit oblast výběru profesního zaměření a vzdělávací dráhy, a to jak v základním a středním školství, tak v poradenství pro dospělé.

Vzhledem k těmto skutečnostem a vzhledem k možnostem a kompetencím na území kraje bude prioritní cíl *Sbližování výstupů vzdělávání s potřebami trhu práce* v následujících letech (do další aktualizace dlouhodobého záměru) naplňován úkoly a opatřeními zejména v pěti oblastech zásahu.

Kariérové poradenství

Středoškolské vzdělávání

Terciární vzdělávání

Vzdělávání dospělých

Technická odvětví a podnikání

Způsob naplňování prioritního cíle je v každé oblasti dále popsán úkoly a konkrétními opatřeními. K monitorování naplňování cíle i úkolů jsou formulovány ukazatele.

4.1.2 Úkoly a opatření v oblasti Kariérové poradenství

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. OŠMS a Vysočina Education připravují projekt na podporu kariérového poradenství v kraji.
2. V rámci mezinárodního projektu EDU.REGION bylo zařazeno rovněž téma volba profesního zaměření a volba vzdělávací dráhy s cílem přenést zkušenosti z rakouského systému (iBOB).
3. V rámci globálních grantů byly realizovány např. tyto projekty, zaměřené na kariérové poradenství: CZ.1.07/1.1.01/03.0045 Základní škola Otokara Březiny, Jihlava, Demlova 34 - Cesty ke kariéře; CZ.1.07/1.1.36/02.0057 Gymnázium Havlíčkův Brod - Moderně na kariéru; CZ.1.07/1.1.01/01.0002 Základní škola a mateřská škola Třebíč, Na Kopcích 342 - Inovace ŠVP, podpora klíčových kompetencí u žáků (s důrazem na ICT a jazykovou gramotnost a vybudování efektivního karierního systému pro žáky).
4. Téma rozvoje kariérového poradenství je mandatorním klíčovým tématem v rámci Krajského akčního plánu.

Úkol A. 1: Zvýšit počet žáků základních a středních škol, kterým je poskytováno systematické poradenství a informace potřebné pro rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření, resp. o volbě vzdělávací dráhy

Opatření:

1. Poskytnout žákům (rodičům) standardizované informace o úrovni jejich vzdělání a informace o vývoji na trhu práce tak, aby měli maximum informací pro odpovědné a kvalifikované rozhodnutí o své vzdělávací dráze a své budoucí profesní orientaci. K tomuto účelu využít zejména prostředky Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.
2. Nabídnout zřizovatelům a základním školám jednoduchý a metodicky propracovaný nástroj pro systematickou práci s žáky (rodiči) směřující k volbě profesního zaměření a vzdělávací dráhy.
3. Zpřehlednit nabídku informací pro žáky, rodiče, učitele a kariérové (výchovné) poradce v oblasti vzdělávací nabídky a vývoje trhu práce.
4. Posílit roli zaměstnavatelů jako zdroje informací o reálném pracovním prostředí.
5. Metodicky podpořit činnost kariérových poradců ve školách a vytvořit podmínky v oblasti kariérového poradenství s cílem zvýšení kvality budoucího výběru povolání.
6. Vytvořit regionální platformu pro koordinaci, síťování, sdílení informací, metod, postupů a technik v oblasti kariérového poradenství.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet základních škol využívajících systémový poradenský nástroj

Počet žáků základních škol, kterým byla poskytnuta podpora pomocí systémového nástroje

Počet středních škol využívajících systémový poradenský nástroj

Počet žáků středních škol, kterým byla poskytnuta podpora pomocí systémového nástroje

4.1.3 Úkoly a opatření v oblasti Středoškolské vzdělávání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Mezi školními roky 2011/12 a 2015/16 počet žáků v 1. ročnících čtyřletých gymnázií a v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií mírně vzrostl (1 112, 1 118 žáků), jejich podíl k celkovému počtu žáků v 1. ročnících středních škol vzrostl z 19,9 % na 20,1 %.
2. Mezi školními roky 2011/12 a 2015/16 počet žáků v 1. ročnících víceletých gymnázií mírně poklesl (503, 485).
3. Mezi školními roky 2011/12 a 2014/15 klesl počet žáků v 1. ročnících lyceí z 365 na 141 a jejich podíl k celkovému počtu žáků v 1. ročnících středních škol mírně klesl z 3,9 % na 2,8 %.
4. Mezi školními roky 2011/12 a 2015/16 klesl zájem o lycea, a to ze 14 otevřených tříd prvních ročníků na 7 tříd.
5. Počet žáků v prvních ročnících maturitních oborů skupiny M (dříve SOŠ, bez lyceí) ve školním roce 2015/16 je 1 700, což činí 34 % žáků v 1. ročnících středních škol (pro srovnání 2011/12 to bylo 1979, což činilo 35,5 %).
6. Počet žáků v prvních ročnících maturitních oborů skupiny L (dříve prakticky zaměřené obory SOU) ve školním roce 2015/16 je 352, což činí 7 % žáků v 1. ročnících středních škol (pro srovnání ve školním roce 2011/12 to bylo 356, což činilo 6,4 %).
7. Počet žáků v prvních ročnících dvouletých a tříletých učebních oborů (včetně oborů pro handicapované) ve školním roce 2015/16 je 1 692, což činí 33,8 % žáků v 1. ročnících středních škol (pro srovnání ve školním roce 2011/12 to bylo 1 914, což činilo 34,3 %).

Úkol A. 2: Zachovat a případně rozšířit pro patnáctileté žáky všeobecné nebo obecně odborné vzdělávací příležitosti, které vedou k dalšímu studiu v terciárním stupni

Opatření:

1. Nesnižovat počet míst v prvních ročnících čtyřletých gymnázií a lyceí, pokud budou tyto obory dostatečně naplněné. Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat nezbytnost zachování gymnázia nebo lycea v nabídce školy v případě, že ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 24 žáků.

2. V oblasti oborů vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nenavýšovat kapacitu gymnázií ve školském rejstříku.
3. Pokud bude existence víceletého gymnázia ohrožovat úroveň povinné školní docházky v příslušném městě nebo bude neekonomické nebo o něj bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 28 žáků na třídu), přistoupí kraj po projednání a se souhlasem města ke zrušení, případně omezení kapacity nižších ročníků gymnázií v jím zřizovaných školách a ke změně vyšších ročníků na čtyřleté studium.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet žáků v 1. ročnících čtyřletých gymnázií a v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií

Počet žáků v 1. ročnících lyceí

Počet žáků v 1. ročnících víceletých gymnázií

Úkol A. 3: Zachovat dostatek míst pro vzdělávání a výchovu kvalifikovaných odborníků v maturitních i učebních odborně zaměřených oborech v návaznosti na dlouhodobé potřeby trhu práce i aktuální potřeby zaměstnavatelů

Opatření:

1. Nezvyšovat počet žáků v denním studiu odborných maturitních oborů středních škol. Zařazení nových maturitních oborů do školského rejstříku nebo kapacitní posílení stávajících bude doporučováno pouze v případě, že dojde ke snížení nebo zrušení kapacity existujícího maturitního oboru. Nezvyšovat kapacity maturitních oborů středních škol, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle bodu 5. Do struktury oborů vzdělávání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve střední škole může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělávání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory). V případě optimalizace kapacit oborů vzdělávání středního odborného vzdělávání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti², než je průměr kraje (posuzuje krajský úřad). Nejvyšší povolený počet žáků (dále jen kapacita) nového maturitního oboru bude doporučován maximálně do takové výše, aby nedocházelo k navyšování počtu žáků v prvních ročnících studijních oborů příslušné školy. Obdobně bude postupováno i v případě navyšování kapacity v již existujících oborech.
2. Nedoporučovat vznik nových středních škol se všeobecně nebo obecně odborně zaměřenými obory gymnázií a lyceí (netýká se nástupnických organizací).
3. V případě vstupu nové střední školy na území Kraje Vysočina souhlasit se zařazením do školského rejstříku pouze takových odborně zaměřených oborů, které nejsou ani totožné a ani obdobné, jako obory zařazené ve školském rejstříku stávajících středních škol v kraji. U maturitních oborů bude v takových případech nejvyšší povolený počet žáků (kapacita) zařazen maximálně ve výši 30 žáků na třídu v rozsahu maximálně jedné třídy v ročníku (tedy např. u čtyřletých maturitních oborů

² Výrazně vyšší míra nezaměstnanosti absolventů je pro účely tohoto materiálu míněna dvojnásobná a vyšší míra nezaměstnanosti absolventů než je průměr míry nezaměstnanosti v kraji.

ve výši 120 žáků). Kapacita může být následně zvýšena pouze na základě skutečného a prokázaného zvýšeného zájmu žáků o obor.

4. Nové střední školy a konzervatoře (vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra jejich oborů vzdělávání a disponibilní kapacitě škol) zřizovat pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami).
5. V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve střední škole nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT
6. Nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu učebních oborů Kuchař-číšník, Cukrář, Kadeřník, autoopravářských oborů (Mechanik opravář motorových vozidel, Autoelektrikář) a jim blízké příbuzných. V oblasti oborů vzdělání s výučním listem (v závislosti na uplatnění absolventů na trhu práce) nezvyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci příslušného kraje (např. skupina oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče) nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle bodu 5.
7. Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti (jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let), bude upravován na základě údajů Úřadu práce. V takovém případě bude zveřejněn MŠMT do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce.
8. V zájmu zachování podílu mezi učebními a studijními obory stanovovat v rámci pravidel pro přijímací řízení maximální doporučené počty žáků nebo tříd pro jednotlivé školy a obory.
9. Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat vyřazení maturitního denního studijního oboru skupiny M z nabídky školy, pokud bude neekonomický nebo o něj bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 18 žáků).
10. Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat vyřazení z nabídky školy denních učebních oborů Mechanik opravář motorových vozidel a Autoelektrikář, pokud budou neekonomické nebo nebudou v souladu s poptávkou na trhu práce nebo o ně bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 10 žáků).
11. Podporovat aktivní firmy a umožnit podnikům i HK prezentace a předvádění akcí, exkurzí atd. pro žáky a studenty, podporovat komunikaci a další formy spolupráce zaměstnavatelů a škol.
12. Ve spolupráci s regionálními partnery mapovat profesní (kvalifikační) strukturu zaměstnanců v jednotlivých odvětvích a tendenci jejího vývoje.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet žáků v 1. ročnících denního studia dvou - a tříletých učebních oborů

Počet žáků v 1. ročnících denního studia čtyřletých odborně zaměřených maturitních oborů

Podíl počtu žáků v 1. ročnících učebních oborů k počtu žáků v prvních ročnících středních škol a odpovídajících ročnících víceletých gymnázií

Podíl počtu žáků v 1. ročnících odborně zaměřených maturitních oborů k počtu žáků v prvních ročnících středních škol a odpovídajících ročnících víceletých gymnázií

Počet žáků v 1. ročnících denního studia odborně zaměřených nástavbových oborů

Počet žáků v 1. ročníku denního studia oboru Podnikání

Úkol A. 4: Zachovat variabilitu vzdělávacích cest pro žáky; umožnit žákům, kteří mají zájem, cestu k dosahování co nejvyššího a relevantního vzdělání a zvýšit jejich motivaci k celoživotnímu vzdělávání

Opatření:

1. Nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu nástavbových oborů a nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu nástavbového oboru Podnikání. V oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání v krajích přesahuje 15 %, nezvyšovat oborové kapacity oproti kapacitám uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení v roce 2014. Přehled skupin oborů vzdělávání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti – jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škola za období posledních pěti let - může být upraven na základě údajů Úřadu práce. V takové případě bude přehled zveřejněn krajským úřadem do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce. Zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků z důvodů změny v poskytování nástavbového studia doporučit u maturitního oboru pouze v případě, že se jedná o obor, ve kterém v okamžiku změny střední škola již poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou v daném oboru vzdělání, a to v rozsahu vypočítaném dle skutečného počtu žáků v prvních dvou ročnících studia nahrazovaného nástavbového oboru.
2. Při zavádění či inovaci školních vzdělávacích programů dbát na zvyšování prostupnosti a provázanosti učebních a studijních oborů obdobného zaměření.
3. Podporovat v rámci zavádění školních vzdělávacích programů takové programy, které vycházejí ze společného prvního ročníku pro skupinu příbuzných oborů a v dalších ročnících umožňují postupnou specializaci, opuštění učebních oborů po druhém ročníku s relativně uceleným a certifikovaným vzděláním a přestup mezi učebním a studijním oborem s minimálními formálními obtížemi pro žáka včetně využívání nového typu nástavbového studia.
4. Při úpravách sítě středních škol zřizovaných krajem s cílem posílit podmínky pro postupné těsnější propojení různých maturitních oborů v komplexním vzdělávacím programu spojené školy, a to zejména ve středních školách v menších městech. Cílem je rozšířit možnosti pro výběr a volbu vzdělávací dráhy žáků ještě v průběhu středoškolského vzdělávání a snížit dopady nesprávného výběru v deváté (páté) třídě.

5. Střední školy zřizované církví, krajem, městem i soukromou právnickou osobou považovat za rovnocenné poskytovatele vzdělání a při posuzování změn ve školském rejstříku postupovat dle stejných pravidel.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Podíl počtu žáků v 1. ročnících denního nástavbového studia k počtu absolventů tříletých učebních oborů předchozího školního roku

Podíl počtu škol, které nabízí současně učební obory skupiny H a studijní obory skupiny M

Podíl počtu škol, které nabízí současně studijní obory skupiny M s různým zaměřením nebo kombinaci studijních oborů M a K

4.1.4 Úkoly a opatření v oblasti Terciární vzdělávání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Počet otevřených oborů prezenčního studia vysokých škol v akademickém roce 2015/16 je 13, stejný jako v akademickém roce 2011/12 (13).
2. Počet otevřených oborů denního studia vyšších odborných škol ve školním roce 2015/16 je 21, což je o 11 více než v akademickém roce 2011/12 (10).
3. Počet studentů v 1. ročníku denního studia VOŠ stoupl mezi školními roky 2011/12 a 2015/16 ze 349 na 787.
4. VŠPJ úspěšně akreditovala technicky zaměřený bakalářský program Aplikovaná technika pro průmyslovou praxi.

Úkol A. 5: Podpořit zvýšení nabídky prezenčního terciárního vzdělávání na území kraje

Opatření:

1. Akreditovat prakticky orientované bakalářské studijní programy ve vysokých školách se sídlem na území kraje na základě poptávky zaměstnavatelů; pro další rozvoj kraje mají zvláštní význam technické programy a zavádění a rozvoj technických studijních oborů.
2. Podporovat akreditaci a realizaci navazujících magisterských studijních programů na veřejné vysoké škole se sídlem v kraji s cílem zajistit a udržet vysoce kvalifikovanou pracovní sílu v regionu.
3. Podporovat spolupráci VOŠ a VŠ se sídlem na území kraje s jinými vysokými školami v oblasti uznávání dosaženého studia.
4. Rozšířit a zvýšit kvalitu prostorového zázemí a technického vybavení vysokých škol se sídlem na území kraje s důrazem na moderní technologie vzdělávání, modernizaci vybavení pro rozvoj vědy a výzkumu a spolupráci s výrobními podniky.
5. Nové vyšší odborné školy (vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra jejich oborů vzdělání a disponibilní kapacitě škol) zřizovat pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s obory čtyřletého gymnázia v návaznosti na demografický vývoj).

6. Nezvyšovat kapacity v oborech vyššího odborného vzdělávání a (tj. zachovat vyrovnanou bilanci v kapacitách jednotlivých oborů vzdělání v každém kraji) s výjimkou oborů vzdělání technického a přírodovědného zaměření (např. obory skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 33 Zpracování dřeva, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 53 Zdravotnictví) a pedagogického zaměření (75 Pedagogika, učitelství a sociální péče).
7. Nový akreditovaný vzdělávací program oboru vyššího odborného vzdělávání může být zapsán do rejstříku pouze v případě, že vzdělávací program by měl v daném regionu ojedinělý charakter a jehož koncepce by vznikla na základě projevené dlouhodobé společenské potřeby příslušně vzdělaných absolventů na trhu práce. Při posuzování nových oborů a úpravě stávajících kapacit bude rovněž zohledněna nabídka vysokoškolských programů na území kraje.
8. Do struktury oborů vzdělání poskytujících vyšší odborné vzdělání může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory). Při optimalizaci kapacit oborů vyššího odborného vzdělávání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje (posuzuje příslušný krajský úřad).
9. Do struktury oborů vzdělání na vyšší odborné škole může být v rámci kraje nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vyššího odborného vzdělání o stejné kapacitě (s výjimkou odůvodněných žádostí podle bodu 5).
10. V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve vyšší odborné škole odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet studentů v 1. ročníku prezenčního studia na VOŠ a VŠ v Kraji Vysočina

Počet nabízených oborů v terciárním vzdělávání v prezenční formě, z toho oborů bakalářských a oborů vyšších odborných škol

4.1.5 Úkoly a opatření v oblasti Vzdělávání dospělých

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Mezi školními roky 2011/12 a 2014/15 klesl počet dospělých v neprezenčních formách vysokoškolského studia z 861 na 803, v neprezenčních formách středoškolského studia stoupl z 1309 na 1633 a vyššího odborného studia vzrostl ze 468 na 655.
2. V rámci strukturálních fondů EU byl na území kraje realizován globální grant na podporu rozvoje dalšího vzdělávání. V rámci něho byly realizovány např. tyto

projekty: CZ.1.07/3.2.09/01.0027 Hospodářská komora Jihlava - Tržiště nabídek a poptávek vzdělávacích akcí; CZ.1.07/3.2.09/01.0033 METODICA, Institut pro další vzdělávání, o. s. - E-learning je mrtev...Ať žije blended-learning – Podpora vzdělávání lektorů DPV v oblasti využití e-learningu a blended-learningu v Kraji Vysočina; CZ.1.07/3.2.09/01.0035 ABS WYDA, s. r. o. - KRUH – propojení klíčových hráčů v oblasti dalšího vzdělávání dospělých v Kraji Vysočina; CZ.1.07/3.2.09/01.0034 bit cz training, s. r. o. - Technická Vysočina – partnerská síť vzdělávání dospělých; CZ.1.07/3.2.09/03.0028 Okresní hospodářská komora Jihlava - Výukové podpory pro lektory dalšího vzdělávání; CZ.1.07/3.2.09/03.0030 Juniorteam CZ - Nehasit – nevyhořím – podpora lektorů a trenérů dalšího vzdělávání.

3. Podporu aktivní politiky zaměstnanosti řídí úřad práce.
4. V kraji je realizován systémový projekt UNIV 2 zaměřený na zkvalitnění služeb středních škol v oblasti vzdělávání dospělých. Do projektu je zapojeno 23 středních škol různých zřizovatelů, bude připraveno 69 vzdělávacích programů a třetina z nich pilotně ověřena. V roce 2015 skončil projekt UNIV 3 zaměřený na podporu implementace uznávání profesních kvalifikací (pro 55 profesních kvalifikací byl pilotně ověřen proces závěrečné zkoušky).
5. Krajská hospodářská komora realizovala projekt Technická Vysočina – partnerská síť vzdělávání dospělých, který byl zaměřený na propojení firem a dalších aktérů dalšího vzdělávání.
6. Do výběrového řízení Úřadu práce na zajištění rekvalifikací se v roce 2012 přihlásilo 8 středních škol, v roce 2015 pak 10 středních škol.

Úkol A. 6: Motivovat občany a firmy ke vstupu do dalšího vzdělávání a zvýšit informovanost a poradenství v této oblasti

Opatření:

1. Motivovat dospělé, resp. zaměstnavatele, ke vzdělávání; zaměřit se přitom na certifikované vzdělávání v oblastech zvyšování odbornosti dle potřeb zaměstnavatelů, cizí jazyky, informační technologie a podnikání.
2. Podporovat funkci koordinačního, informačního, certifikačního centra pro celoživotní vzdělávání na území kraje. Vytvořit platformu pro setkávání aktérů působících v oblasti vzdělávání dospělých.
3. Rozšířit možnosti občana získat profesní kvalifikaci dle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání na území kraje.
4. Motivovat a podpořit firmy ve využívání moderních forem vzdělávání a personálního rozvoje vlastních zaměstnanců, tedy podporovat výraznější participaci zaměstnavatelů na dalším vzdělávání a na jeho certifikaci.
5. Zvýšit počet informačních a motivačních aktivit na podporu dalšího vzdělávání (např. Týdny vzdělávání dospělých); motivovat vzdělávací organizace k publikování své vzdělávací nabídky na veřejných portálech.
6. Kraj bude podporovat přijetí zákona upravujícího systém dalšího vzdělávání v ČR včetně jeho financování.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet studujících ve večerní, dálkové, distanční či kombinované formě vzdělávání

Míra participace zaměstnavatelů na dalším vzdělávání

Úkol A. 7: Zmapovat, zpřístupnit a rozšířit nabídku vzdělávání dospělých na území kraje

Opatření:

1. Ve spolupráci s regionálními partnery připravit metodiku a provést analýzu účasti dospělých na dalším vzdělávání a jeho nabídky na území kraje.
2. Rozšiřovat nabídku vzdělávání na středních školách ve formě večerní, dálkové, distanční a kombinované; v souladu s poptávkou, zejména v oborech skupin 18 Informatické obory, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 37 Doprava a spoje, 53 Zdravotnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie).
3. V ostatních oborech zvyšovat kapacity pouze v případech, že se obor v kraji nenabízí nebo u kterých nezaměstnanost dlouhodobě nepřekračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah.
4. Rozšiřovat nabídku vzdělávání na vyšších odborných školách ve formě večerní, dálkové, distanční a kombinované v souladu s poptávkou, zejména v oborech skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 33 Zpracování dřeva, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 53 Zdravotnictví a pedagogického zaměření (75 Pedagogika, učitelství a sociální péče). V ostatních oborech zvyšovat kapacity pouze v případech, že se obor v kraji nenabízí nebo u kterých nezaměstnanost dlouhodobě nepřekračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah.
5. Rozšířit nabídku kombinovaných forem počátečního vzdělávání v bakalářských i v navazujících magisterských studijních programech na vysokých školách v kraji v souladu s poptávkou a trhem práce
6. Udržet, případně rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů pro zdravotně či sociálně handicapované občany.
7. Rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů pro cizince.
8. Rozšířit nabídku dalšího vzdělávání a rekvalifikace pro jedince, resp. malé skupiny účastníků; zaměřit se přitom na certifikované vzdělávání v oblastech zvyšování odbornosti dle potřeb zaměstnavatelů, cizích jazyků, informačních technologií a podnikání.
9. Vytvořit podmínky pro návaznost počátečního a dalšího vzdělávání.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet nabízených oborů v SŠ, VOŠ a VŠ a jejich druhy ve večerní, dálkové, distanční či kombinované formě vzdělávání

Počet studujících ve večerní, dálkové, distanční či kombinované formě vzdělávání

Míra participace středních a vyšších odborných škol na vzdělávání dospělých

Míra zapojení dalších organizací a fyzických osob do dalšího vzdělávání dospělých

4.1.6 Úkoly a opatření v oblasti Technická odvětví a podnikání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. V roce 2010 byl spuštěn systém motivačních stipendií financovaný krajem. Cílem je nejen zvýšit zájem o nedostatkové učební obory, ale také podnítit učně k dosahování lepších výstupních znalostí a dovedností. V roce 2011 sice došlo ke snížení počtu žáků v učebních oborech v důsledku demografického vývoje, avšak pokles u podporovaných oborů byl cca poloviční oproti nepodporovaným (8,1 % oproti 17,6%). Obdobná byla situace i v dalších letech, od roku 2011 vyplatil Kraj Vysočina žákům vybraných oborů více než 12,5 miliónů korun. Počet žáků podporovaných učebních ve školním roce 2015/16 oborů stoupl o 1 % oproti školnímu roku 2014/15. Oproti tomu v nepodporovaných oborech byl zaznamenán pokles počtu žáků o 8,3 %.
2. Pokračovala systémová modernizace vybavení technických škol. Byly realizovány velké systémové projekty, financované z Regionálního operačního programu – Od myšlenky k výrobku, Od myšlenky k výrobku 2, zaměřené na střední odborné školy technického zaměření a projekt Badatelská centra pro přírodní vědy. V jeho rámci došlo k vybavení odborných učeben – badatelen na pěti gymnáziích v kraji.
3. Úspěšně pokračuje realizace projekt Vzdelávání energetiků na Vysočině (Kraj Vysočina, ČEZ, a.s. a SPŠ Třebíč).
4. V rámci mezinárodního projektu bylo na 5 středních školách ověřováno začlenění rakouského systému ESC (Entrepreneur's Skills Certificate) do výuky. Probíhá příprava projektu na další rozšíření podnikavosti ve výuce. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě je povinným tématem, které bude řešeno v rámci Krajského akčního plánu.
5. Střední školy se pravidelně účastní soutěžní přehlídky Enersol a žáci pravidelně získávají přední umístění v národních a mezinárodních kolech.
6. Krajská hospodářská komora kraje Vysočina společně s partnerem projektu, jímž byla Vysočina Education, realizovala projekt zaměřený na účinnou podporu technického vzdělávání na základních školách v Kraji Vysočina s názvem Okna technickým oborům dokořán. Hlavním cílem projektu bylo zlepšení podmínek pro výuku technických a řemeslných oborů, včetně vytvoření podmínek pro zvýšenou motivaci žáků základních škol ke vzdělávání v těchto oborech za účelem jejich většího uplatnění na trhu práce v průmyslu Kraje Vysočina.
7. V rámci GG OP VK byly realizovány např. tyto projekty s cílem rozvíjet podnikatelské dovednosti: CZ.1.07/1.1.36/02.0029 Biskupské gymnázium - Podpora výchovy k podnikání a výuky cizích jazyků s využitím metody CLIL na BIGy; CZ.1.07/3.2.09/03.0033 Republikové centrum vzdělávání, s. r. o. Vzděláváním k podnikání, podnikáním k vyšší prosperitě.
8. Základní školy zajišťovaly rovněž praktickou přípravu žáků ve školních dílnách, laboratořích a pozemcích.

Praktická výuka v dílnách a laboratořích na základních školách

Odhad počtu žáků druhého stupně, kteří absolvují praktickou výuku v rozsahu:	0h/4 roky	do 30h/4 roky	30 - 70h/4 roky	nad 70h/4 roky
Ve školních dílnách	333	3 300	5 372	3 922
Ve školních laboratořích	326	6 484	2 185	1 690

Zdroj: dotazníkové šetření škol

9. Kraj Vysočina ve spolupráci s firmou BOSCH DIESEL s.r.o. připravil pro žáky 4. – 8. ročníků vybraných základních škol systém používání stavebnic Merkur ve výuce. Výsledkem spolupráce je metodika, jak používat tuto stavebnici k podpoře kreativity, technického myšlení a zvýšení zájmu žáků ZŠ o studium na středních technických školách. Doprovodnou aktivitou jsou již 3 ročníky úspěšné soutěže „Stavíme z Merкуру“.
10. V roce 2014 kraj pořídil pro všechny žáky prvních ročníků základních škol technickou pomůcku do hodin pracovních činností. Ojedinelá stavebnice s názvem Roto z Vysočiny opět na základě iniciativy firmy BOSCH DIESEL s.r.o. podporuje prostorovou tvořivost, motoriku a zručnost a je doplněna metodickými a pracovními listy pro práci ve výuce. V roce 2016 se k pořízení stavebnic přidá doprovodná aktivita v podobě soutěže „Stavíme z Rota“ s podtitulem „Čím budu“, určená pro 1. ročníky základních škol.
11. Na 7 středních školách technického zaměření započala v roce 2014 realizace projektu Postav si svoje auto, v rámci něhož žáci školy postaví reálný automobil ze stavebnice Kaipan.
12. Kraj Vysočina se jako jeden ze dvou krajů připojil v roce 2015 k programu MŠMT na podporu polytechnické výchovy. Financování programu bylo zajištěno ze tří zdrojů – MŠMT, kraj a další partneři. Celkem bylo z programu podpořeno 104 subjektů – základních a mateřských škol, na jejichž projektové žádosti v součtu bylo rozděleno více jak 3,6 mil. korun.
13. Na podporu technického a řemeslného vzdělávání bylo realizováno v rámci Globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost 22 grantových projektů v celkové výši 77 mil. korun. První výzva z tzv. druhých globálních grantů v oblasti podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání (vyhlášená 26. 5. 2011), byla vyhlášena jako specifická, zaměřená na podporu vzdělávání v technických a přírodovědných oborech (např. na nástroje vedoucí ke zvýšení atraktivity technických a přírodovědných oborů ve spolupráci škol, školských zařízení, firem, neziskových organizací a dalších aktérů na trhu práce). V rámci této specifické výzvy byly podporovány vybrané obory a oblasti vzdělávání, jedinou podporovanou aktivitou byla aktivita: Zlepšování podmínek pro výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání se v těchto oborech. Na tuto specifickou výzvu byla alokována částka 58 006 650,00 Kč a hranice křížového financování byla zvýšena na 15 %.
14. V rámci výzvy 44 OP VK byl v Kraji Vysočina realizován projekt s názvem Přírodní a technické obory – výzva pro budoucnost. Projekt byl zaměřený především na spolupráci základních a středních škol s cílem zvýšit motivaci k technickému a přírodovědnému vzdělávání a zkvalitnit vzdělávání ve školách.
15. V roce 2015 proběhlo první Technické fórum.

Úkol A. 8: Rozvíjet matematické, technické a přírodovědné myšlení a tvořivost mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k vyučení či studiu v technických a přírodovědných oborech středních a vysokých škol.

Opatření:

1. Rozvíjet ve školách aktivity zaměřené na rozvoj technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti žáků.
2. Modernizovat vybavení technicky zaměřených středních škol.
3. Obnovit při základních školách vybavení školních dílen, laboratoří a školních zahrad a posilovat jejich využívání pro praktickou výuku žáků. Zřizovat ve školách „učebny moderních technologií“ s potřebným vybavením.
4. Popularizovat moderní technologie, technická odvětví a technické a přírodovědné obory.
5. Podporovat nabídku motivační a zájmové činnosti pro děti a mládež v oblasti rozvoje technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti.
6. Využívat stipendií jako motivačního nástroje k posílení zájmu a zejména ke zkvalitnění výstupních znalostí a dovedností absolventů technických oborů.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Podíl žáků v prvních ročnících technicky zaměřených oborů středních škol k ostatním odborně zaměřeným oborům.

Podíl absolventů gymnázií a technických maturitních oborů zaregistrovaných v prvních ročnících technicky zaměřených vysokých škol

Počet žáků druhého stupně základních škol a nižších ročníků gymnázií, kteří absolvují praktickou výuku ve školních dílnách alespoň v rozsahu 70 hodin.

Počet žáků druhého stupně základních škol a nižších ročníků gymnázií, kteří absolvují praktickou výuku ve školních laboratořích alespoň v rozsahu 70 hodin.

Počet účastníků olympiád a soutěží v matematice, technických a přírodovědných oborech

Počet účastníků v matematicky, technicky a přírodovědně zaměřených zájmových kroužcích a letních táborech

Úkol A. 9: Rozvíjet podnikatelské dovednosti mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k podnikání.

Opatření:

1. Zavést metodiku výuky podnikání a podnikavosti včetně certifikačního systému ve školách a podporovat její využívání ve výuce.
2. Zvýšit počet středních škol, které mají do učebních dokumentů zakomponováno učivo umožňující žákům hlásit se ke standardizované zkoušce podnikatelských dovedností.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet žáků, kterým bylo ve středních školách poskytnuto vzdělávání v oblasti podnikatelských dovedností

Počet žáků, kteří získali standardizovaný certifikát podnikatelských dovedností

4.2 PRIORITNÍ CÍL: B. ZAJIŠTĚNÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

4.2.1 Oblasti

Zvýšení kvality a zavedení nových forem řízení je dlouhodobým procesem, na kterém se podílejí všechny úrovně řízení. Důležité místo má i úroveň kraje a obcí, na jejichž postoji především závisí, jak se uplatní autonomie školy, jak budou školy motivovány k vlastní iniciativě a zda k tomu využijí všechny svůj potenciál. Autonomii školy však nelze zaměřovat s nahodilým, necílevědomým, sebestředným a neefektivním vývojem nezávislým na zpětné vazbě, potřebách klientů a cílech zřizovatelů. Důležité tedy je, aby byly používány takové mechanismy řízení, které na jedné straně posilují výhody autonomie a na druhé straně zabezpečují zvyšování kvality veřejné služby a její ekonomicky efektivní a legislativně správné zajištění. Stejně tak jako vztahy mezi centrem a Krajem Vysočina, musí být i vztahy mezi krajem, obcemi a školami založeny na partnerství a dialogu. I zde nastupuje místo direktivního řízení jejich spolupráce založená na rozdělení kompetencí a zdůraznění společné odpovědnosti za rozvoj vzdělávání.

Nedílnou součástí zajišťování kvality vzdělávání je její definování a evaluační procesy, které monitorují úroveň shody s cíli a nastavují strategie (činnosti) směřující ke zlepšení.

Pro Kraj Vysočina bude v dalším období přínosné realizovat opatření v následujících **oblastech** zásahu:

Strategické řízení škol

Kvalita procesu vzdělávání

Evaluace a monitorování kvality vzdělávání

Způsob naplňování prioritního cíle je v každé oblasti dále popsán úkoly a konkrétními opatřeními. K monitorování naplňování cíle i úkolů jsou formulovány ukazatele.

4.2.2 Úkoly a opatření v oblasti Strategického řízení škol

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Od roku 2011 realizuje kraj projekty mimo jiné zaměřené na zlepšení řízení příspěvkových organizací. V jejich rámci proběhla školení vedoucích pracovníků škol a školských zařízení kraje, jsou zavedena pravidla pro práci ředitelů škol a informační portál usnadňující komunikaci mezi zřizovatelem. Kraj realizoval společné zakázky na telefonii, dodávky elektřiny a plynu.
2. Vysočina Education společně s Krajem vysočina realizovala individuální projekt ostatní financovaný z OP VK s názvem Vzdělávání ředitelů SŠ Kraje Vysočina zaměřený na zdokonalení manažerských dovedností vedoucích pracovníků škol a na komunikaci mezi zřizovatelem a středními školami.
3. Kraj Vysočina společně s Vysočina Education realizoval mezinárodní projekt s městem Tampere ve Finsku „Efektivní řízení škol“. Smyslem bylo porovnat modely řízení středního školství s ekonomicky úspěšným regionem.
4. Pro management 15 malotřídních ZŠ v Kraji Vysočina realizovala Vysočina Education projekt zaměřený na oblast řízení, personální politiku a realizaci kurikulární reformy.

5. V rámci GG OP VK byly realizovány např. tyto další projekty: CZ.1.07/1.3.02/02.0006 Vzdělávací a konferenční centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Telč - Zvyšování kompetenci vedoucích pracovníků ZUŠ; CZ.1.07/1.3.02/02.0029 Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace- Malotřídky společně; CZ.1.07/1.3.02/02.0030 Hospodářská komora Jihlava - Projekt – vzdělávání vedoucích pracovníků škol; CZ.1.07/1.3.50/02.0007 Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace - Ředitel – manažer učící se organizace.

Úkol B. 1: Zavádět prvky strategického řízení do škol

Opatření:

1. Posílit a koordinovat manažerské vzdělávání ředitelů škol, specificky se zaměřit na ředitele velkých škol a škol s členitou organizační strukturou.
2. Podporovat získávání mezinárodních zkušeností a inspirace managementu škol.
3. Podpořit školy v získání národní či mezinárodní certifikace kvality.
4. Podporovat spolupráci škol s příslušnými regionálními partnery při tvorbě koncepčních dokumentů škol. Podporovat zapojení zřizovatelů škol do strategického řízení rozvoje škol.
5. Zavádět šablony a vzorové postupy a podporovat přenos příkladů dobré řídicí praxe mezi organizacemi.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet programů a projektů na podporu strategického řízení škol

4.2.3 Úkoly a opatření v oblasti Kvalita procesu vzdělávání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Vysočina Education realizovala v letech 2009 – 2012 projekty na podporu cizích jazyků a ICT ve výuce základních a středních škol, např.
 - a. Výuka AJ napříč předměty na ZŠ, SOŠ a G Kraje Vysočina (partner – PF MU Brno)
 - b. Na tabuli (SŠS Jihlava, ZŠ JUDr. Josefa Mareše a MŠ Znojmo)
 - c. Příprava a zavedení jazykové certifikace na ZŠ a SŠ Kraje Vysočina (partner – ČVUT, OA Jihlava)
2. MŠ Mozaika Jihlava (partner Vysočina Education) realizovala projekt „Mozaika nových inspirací“ pro pedagogy v MŠ. Rozvojem metodických dovedností se také zabýval projekt Malotřídky společně (Vysočina Education + ZŠ a MŠ Vyskytná, ZŠ a MŠ Stařeč).
3. Střední škola obchodu a služeb realizovala rozsáhlý projekt (10 partnerských škol a kraj) na podporu cizojazyčné odborné výuky (Odborné filmy jako prostředek jazykové výuky).

4. Další střední i základní školy realizovaly v rámci Globálních grantů OP VK Kraje Vysočina celou řadu projektů zaměřených na zvýšení kvality vzdělávání, inovaci školních vzdělávacích programů, zvýšení jazykových a ICT kompetencí žáků, šlo zejména o projekty v oblasti podpory 1.1 – Zvýšení kvality ve vzdělávání.
5. Kraj společně s 5 partnery a regionem Champagne-Ardenne realizoval mezinárodní projekt Škola a firma ruku v ruce. Jedná se o výměnu zkušeností z oblasti spolupráce škol a firem při odborném vzdělávání.
6. MŠ a SPC Jihlava realizovala projekt na rozšíření prostorových podmínek a projekt zaměřený na odborné vzdělávání pedagogů pro vzdělávání handicapovaných žáků.
7. Od roku 2009 byl posílen krajský program na provozní podporu obcí, které zajišťují vzdělávání zdravotně handicapovaných žáků (v případě těžších postižení se jedná o částku 15 000 Kč na žáka).
8. V rámci globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení byla realizována celá řada projektů s cílem zlepšit kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení, nezbytných pro úspěšnou realizaci kurikulární reformy, kvalitní výuku cizích jazyků, efektivní využívání ICT ve výuce, kvalitní výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel a podporu udržitelného rozvoje, čímž se současně zvýší uplatnitelnost absolventů na trhu práce.
9. Učitelé i vedení škol se účastnili DVPP (nejčastěji využívali služeb Vysočina Education, Národní institut pro další vzdělávání Jihlava, Impuls Třebíč, Infra s.r.o., Fakta s.r.o., Vzdělávací agentura Tandem, Hradec Králové, Tvořivá škola. Četnost témat zachycují tabulky (rok 2015).

	Počet MŠ	Počet ZŠ	Počet SŠ
Témata kurzů, školení a seminářů v základních školách			
Management	101	162	48
Jazykové vzdělávání učitelů bez cizojazyčné aprobace	27	132	28
Obsluha výpočetní a didaktické techniky	25	131	39
Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů	77	107	41
Studium k prohlubování odbornosti	179	-	-
Studium k prohlubování odborné kvalifikace v jednotlivých předmětech	-	177	47
Obecná metodika (např. skupinové vyučování projektové vyučování apod.)	-	120	27
Logopedické kurzy	71	-	-
Práce s hendikepovanými a problémovými žáky	82	154	26
Práce s talentovanými dětmi	26	28	11
ŠVP	51	46	14

Zdroj dat: dotazníkové šetření ředitelů škol

Žáci škol se účastnily soutěží a přehlídek. Např. v roce 2015 byla účast následující:

Úroveň	Počet dětí a žáků, kteří se účastnili soutěží a přehlídek v roce 2015												
	odborných				sportovních				uměleckých				
	MŠ	ZŠ	SŠ	DDM	MŠ	ZŠ	SŠ	DDM	MŠ	ZŠ	SŠ	DDM	ZUŠ
Lokální (mikroregion, okres)	50	6 159	2 387	2 126	618	13 475	4 293	5 245	1549	5 494	267	1 608	592
Regionální (kraj, oblast)	0	867	1 186	675	8	2 589	1 257	1 138	272	773	208	619	556
Národní	91	635	1 179	18	0	638	284	489	168	481	107	109	642
Mezinárodní	0	726	246	3	0	134	169	15	34	99	13	2	246

Zdroj dat: dotazníkové šetření ředitelů škol

Úkol B. 2: V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků

Opatření:

1. Podpořit mateřské, základní a střední školy při inovaci školních vzdělávacích programů, a to zejména specializovaným vzděláváním a poradenstvím. Dále vytvářet zázemí (např. školní knihovny, specializované výukové prostory, estetické a funkční přizpůsobení stávajících prostor, zajištění bezpečnosti) a doplnění či modernizaci vybavení zejména na 2. stupni základních škol a ve středních školách.
2. Přizpůsobovat obsah, metody a organizace vzdělávání individuálním potřebám jednotlivců a jejich věkovým specifickým.
3. Posílit vzdělávání pedagogických týmů i jednotlivců v oblasti aktivizujících metod vzdělávání a individualizace vzdělávání včetně zahraničních stáží, podporovat výměnu zkušeností mezi učiteli i školami. Podporovat procesy standardizace předpokladů a nároků pro výkon učitelského povolání.
4. Zvýšit informovanost zřizovatelů o předpokládaných efektech zavedení školních vzdělávacích programů.
5. Uveřejňovat příklady dobré praxe a výstupy z výměn zkušeností mezi učiteli, mezi školami a dalšími subjekty, podporovat spolupráci mezi školami různých stupňů.
6. Podporovat a využívat organizaci Vysočina Education jako metodický, poradenský a koordinační subjekt pro naplňování stěžejních rozvojových záměrů kraje v oblasti vzdělávání.
7. Rozvinout tradici prázdninových metodických škol pro učitele, kombinujících rozvoj kvalifikačních předpokladů s výměnou zkušeností a prevencí syndromu vyhoření.
8. V dlouhodobějším horizontu bude kraj podporovat akreditaci kombinované formy pedagogického programu celoživotního vzdělávání na veřejné vysoké škole v Jihlavě zaměřeného na metodiku vzdělávání.
9. Podporovat metodiku začleňování témat osobnostního rozvoje do výuky ve školách (např. pro udržitelný rozvoj, zdravý životní styl, etická výchova, výchova k toleranci, finanční gramotnost, výchova k demokracii apod.)

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet grantových a rozvojových programů a dalších opatření na podporu kvality vzdělávání

Počet učitelů a škol zapojených do výše uvedených programů

Úkol B. 3: Ve středních školách v odborně zaměřených oborech posílit vazbu na reálné profesní prostředí a na praxi a zvýšit uplatnitelnost absolventů na trhu práce

Opatření:

1. Inovovat školní vzdělávací programy s cílem více propojit studium s praxí; k tomu také modernizovat nebo doplňovat vybavení a přizpůsobovat prostory a využívat prvky duálního vzdělávání. Při inovaci ŠVP podporovat spolupráci se zaměstnavateli.
2. Podporovat projekty škol zaměřené na vykonávání praxe žáků a studentů v zahraničí. Posílit vzdělávání učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku ve firmách; přiměřeně vzdělávat pracovníky zaměstnavatelů, kteří vyučují teoretické nebo praktické odborné předměty nebo praxi v programech středních škol.
3. Zvýšit účast zástupců zaměstnavatelů u výstupních zkoušek z odborných předmětů a při tvorbě či inovaci vzdělávacích programů.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet grantových a rozvojových programů a dalších opatření na podporu kvality vzdělávání

Počet škol a zaměstnavatelů zapojených do výše uvedených programů

Úkol B. 4: Zajistit rovnost přístupu ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním (včetně žáků z etnických menšin a imigrantů)

Opatření:

1. Vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním. Tam, kde je to možné, podporovat individuální nebo skupinovou integraci. K tomu využívat podpůrná opatření MŠMT. Zachovat alternativu vzdělávání žáků se zdravotním postižením ve speciálních třídách (skupinová integrace).
2. Pokračovat ve vytváření podmínek pro města a obce k převzetí vzdělávací činnosti dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením. Pokračovat v systémové finanční podpoře na úhradu provozních nákladů měst a obcí, která zabezpečují vzdělávání dětí a žáků s těžšími formami zdravotního postižení v základních školách speciálních, speciálních třídách nebo individuálně v běžných třídách.
3. Podpořit postupné odstraňování bariér ve školách; přednostně tam, kde se vzdělávají nebo budou vzdělávat děti, žáci a studenti s omezením pohybu.
4. Vytvořit přehledný systém krajského psychologického a speciálně pedagogického poradenství a posílit jej k zabezpečení inkluzivního vzdělávání.
5. Podporovat vzdělávání, poradenství a výměnu zkušeností mezi pedagogy a odbornými pracovníky při zabezpečování vzdělávání handicapovaných dětí, žáků a studentů a vytváření podmínek pro jejich vzdělávání a spolupráci s rodiči.
6. Podporovat programy prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.
7. Rozšířit síť středisek výchovné péče s cílem zajistit poradenství pro školy, žáky a rodiče, zejména s důrazem na řešení poruch chování, narušujících výuku ve školách.

8. Zabezpečit podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí a mladých lidí v dětských domovech.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou individuálně integrováni ve třídách (včetně žáků z etnických menšin a imigrantů)

Podíl žáků, kteří jsou vzděláváni ve specializovaných třídách (včetně žáků z etnických menšin a imigrantů)

Úkol B. 5: Vyhledávat a rozvíjet talentované děti, žáky a studenty

Opatření:

1. Vzdělávat zejména pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a výchovné poradce v oblasti vyhledávání talentů. Pro vyhledávání talentů rovněž systematicky využívat výsledků standardizované evaluace.
2. Posílit účinnost systému poradenství pro učitele a rodiče pro vzdělávání talentovaných žáků integrovaných ve školách. Při vzdělávání žáků využívat podpůrná opatření MŠMT.
3. Vytvářet a využívat specifické programy, soutěže, přehlídky, podporovat setkávání talentovaných žáků v kraji.
4. Využívat systém stipendií jako motivace pro talentované žáky.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet soutěží, přehlídek a dalších aktivit v rámci péče o osobní rozvoj žáků.

Počet žáků a studentů zapojených do soutěží, přehlídek.

Úkol B. 6: Rozvíjet vzdělávání žáků v cizích jazycích a v používání informačních a komunikačních technologií

Opatření:

1. Rozvíjet u pedagogů v mateřských, základních a středních školách jazykové schopnosti a dovednosti využívat informační technologie ve výuce. Opatření bude spočívat zejména v podpoře vzdělávání, výměny příkladů dobré praxe a získávání mezinárodních zkušeností.
2. Podporovat využívání cizích jazyků a informačních technologií ve výuce jiných předmětů, v žákovských projektech apod.; rozšiřovat výuku jednotlivých předmětů a případně celých tříd v cizím jazyce.
3. Vytvořit přehledný systém certifikace dosažených schopností v cizích jazycích a dovedností ve využívání informačních technologií založený na mezinárodně uznávaných standardech a využívat tohoto systému při vzdělávání žáků a studentů i pracovníků ve školách.
4. Soustředit část prostředků OP VVV a dalších dotačních titulů k plošné a systematické podpoře rozvoje dětí a žáků v komunikaci v anglickém jazyce a v uživatelském používání výpočetní techniky.

5. Zvyšovat nabídku druhého cizího jazyka v základních a středních školách (zejména maturitních oborech M); významné místo má pro regionální spolupráci německý jazyk.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- Podíl kvalifikovaných a nekvalifikovaných učitelů cizích jazyků
- Podíl žáků, kteří vyjeli do zahraničí (výměnný pobyt, studium)
- Účast v mezinárodních programech (*Erasmus+*, ...)
- Vybavení počítačovou technikou na 100 žáků podle úrovně vzdělávání a druhu školy
- Podíl využití ICT ve vlastní výuce učitelů „nepočítačových“ předmětů
- Podíl pedagogických pracovníků, kteří absolvovali další vzdělávání v příslušné oblasti
- Počet žáků, kteří získali standardizovaný certifikát
- Počet žáků základních škol a středních škol, kteří se učí dva cizí jazyky

Úkol B. 7: Zvyšovat kvalitu programů ve vzdělávání dospělých a profesionalitu pracovníků

Opatření:

1. Podporovat vzdělávání a rozvoj manažerských dovedností lektorů a managementu právnických i fyzických osob zabezpečujících vzdělávání dospělých.
2. Podporovat certifikaci institucí vzdělávání dospělých

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

- Počet grantových a rozvojových programů a dalších opatření na podporu kvality vzdělávání
- Počet účastníků zapojených do výše uvedených programů

Úkol B. 8: Podpořit výchovnou a zájmovou funkci škol, školských zařízení, nestátních neziskových organizací a sportovních organizací ve vztahu k dětem a mládeži na městské a obecní úrovni

Opatření:

1. Podporovat vzdělávání zaměřené na zvýšení odbornosti a pedagogických a manažerských dovedností učitelů, vychovatelů a managementu ve školách, základních uměleckých školách, domech dětí a mládeže, střediscích pro volný čas, školních družinách a školních klubech a nestátních neziskových organizací.
2. Podporovat uměleckou, sportovní, kulturní a odbornou zájmovou činnost dětí a mládeže ve městech a obcích zejména ve školách a školských zařízeních, nestátních neziskových organizacích a sportovních organizacích; zvláštní pozornost věnovat oblasti rozvoje technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti.
3. Posílit otevřenost škol a školských zařízení ve vztahu ke společenství v obci, mikroregionu a kraji (komunitní funkci škol).

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet grantových a rozvojových programů a dalších opatření na podporu kvality a rozšíření nabídky vzdělávání

Počet škol zapojených do výše uvedených programů

Počet škol zapojených do mezinárodních programů

Podíl dětí, žáků a studentů, kteří navštěvují pravidelné aktivity v ZUŠ, DDM

4.2.4 Úkoly a opatření v oblasti Evaluace a monitorování kvality vzdělávání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Základní i střední školy individuálně využívají různé nástroje pro zjišťování zpětné vazby. Např. situace v roce 2015 je uvedena v tabulkách:

Metoda				Počet SŠ
Dotazníky žákům				46
Dotazníky rodičům				28
Dotazníky pedagogům				36
Dialog ředitele s jednotlivým zaměstnancem				54
Hospitace vedoucích pracovníků v hodinách				56
Vzájemné naslechy učitelů				32
Použití kamery k záznamu činnosti učitele v hodině				4
Školní prověrky, testy, kontrolní práce				48
Srovnávací externí testy				22
Scio	30	Kalibro	7	Další
Monitorování klimatu školy				17
Scio	3	DAP Barvy života	4	Další
Rozbor výsledků přijímacích zkoušek				40
Úspěšnost v soutěžích				46
Kontroly zřizovatele				47
Připomínky zákonných zástupců				51
Využití schránky důvěry				35
Metoda				Počet ZŠ
Dotazníky žákům				167
Dotazníky rodičům				176
Dotazníky pedagogům				124
Dialog ředitele s jednotlivým zaměstnancem				240
Hospitace vedoucích pracovníků v hodinách				244
Vzájemné naslechy učitelů				142
Použití kamery k záznamu činnosti učitele v hodině				19
Školní prověrky, testy, kontrolní práce				235
Srovnávací externí testy				92
Scio	91	Kalibro	69	Další
Monitorování klimatu školy				32
Scio	22	DAP Barvy života	8	Další
Rozbor výsledků přijímacích zkoušek				117
Úspěšnost v soutěžích				172
Kontroly zřizovatele				193
Připomínky zákonných zástupců				222
Využití schránky důvěry				160

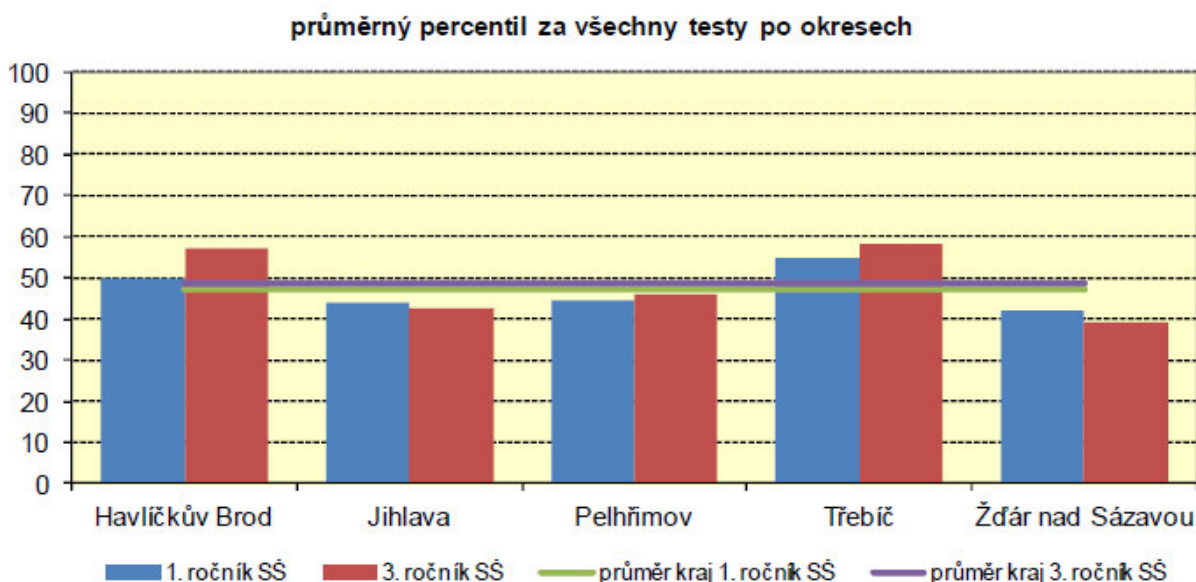
Zdroj dat: dotazníkové šetření ředitelů škol

1. Kraj Vysočina společně se zástupci středních škol připravil první verzi kritérií pro hodnocení činnosti školy. Nyní probíhá vytipování vhodných monitorovacích nástrojů.
2. Pokračuje program Kraje Vysočina zaměřený na certifikaci středních škol (ISO 9001, CAF).
3. Město Jihlava realizovalo s partnery Vysočina Education a Společnost pro kvalitu projekt „Vlastním hodnocením ke zvyšování kvality“ financovaný z GG OP VK, zaměřený na podporu evaluace v základních školách.
4. Střední školy se již třetím rokem zapojily do monitorování úrovně kompetencí pro zapojení absolventů do pracovního i osobního života.

Podrobný přehled o počtech zúčastněných škol, tříd a žáků podle jednotlivých okresů v kraji uvádí následující tabulka:

Okres	Škol	Tříd	žáků
Havlíčkův Brod	4	13	239
Jihlava	4	33	510
Pelhřimov	2	16	361
Třebíč	4	38	591
Žďár nad Sázavou	4	23	384
Celkem	18	123	2 085

Souhrnné výstupy po okresech a podle typu školy zobrazuje následující graf:



Z grafu je zřejmé, že výsledky mezi jednotlivými okresy jsou více méně vyrovnané. Nejlepších výsledků dosáhli žáci z okresu Třebíč, oproti minulému roku si pohoršili žáci z okresu Jihlava.

Úkol B. 9: V návaznosti na aktivity MŠMT rozvíjet mechanismy externího hodnocení výsledků vzdělávání včetně poskytování dosažitelných informací z veřejných zdrojů a iniciovat proces vlastního hodnocení škol jako jedné z podmínek změn ve školách

Opatření:

1. Využívat standardizovaného hodnocení výstupů vzdělávání po 5. a v 9. ročníku základních škol jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání, přidané hodnoty a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost.
2. Zavést standardizované hodnocení výstupů vzdělávání na vstupu a výstupu středních škol jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání, přidané hodnoty a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost.
3. Využívat standardizované státní části maturitní zkoušky jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost
4. Využívat jednotné přijímací zkoušky jako zdroje zpětné vazby pro školy a zřizovatele.
5. Posilovat proces vlastního hodnocení škol a proces hodnocení škol zřizovatelem jako systémové nástroje zvyšování kvality vzdělávacího procesu, a to zejména prostřednictvím vzdělávání, poradenství a přenosu zkušeností, a dále pak využívat další standardizované nástroje pro porovnávání výsledků vzdělávání a multikriteriální hodnocení činnosti škol.
6. Nabídnout školám kritéria a standardizované nástroje pro vyhodnocování procesu vzdělávání s cílem poskytnout zpětnou vazbu žákům, učitelům, vedení škol, zřizovatelům a veřejnosti.
7. Za účelem zabezpečení evaluace podporovat a využívat organizaci Vysočina Education.
8. Využívat prostředky OP VVV včetně Krajského akčního plánu k plošné systematické podpoře plánování a aplikace standardizovaných evaluačních nástrojů na území kraje ve prospěch dětí, žáků, studentů, škol a jejich zřizovatelů.
9. Kraj se bude podílet na vytvoření integrovaného informačního systému, který bude soustřeďovat a analyzovat klíčová relevantní data a informace z oblasti výstupů vzdělávání, trhu práce a zaměstnanosti a vytvářet informační výstupy obsahově i formálně využitelné při vlastní evaluaci středních škol i jako informační zdroj pro klienty a zřizovatele škol.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Počet škol zapojených do šetření kvality

4.3 PRIORITNÍ CÍL: C. ZVÝŠENÍ EFEKTIVITY A ZAJIŠTĚNÍ ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4.3.1 Oblasti

Pod pojmem efektivita vzdělávání se často rozumí pouze její ekonomický aspekt, tedy celkové nebo jednotkové finanční náklady na fungování vzdělávacího systému. V tomto případě se však jedná o efektivitu v širším slova smyslu, zahrnuje navíc např. efektivitu využívání prostor a materiálního vybavení, efektivní využívání schopností a dovedností pracovníků, a to pedagogických i nepedagogických, efektivní a současně odborné řízení, efektivitu institucionálního uspořádání aj.

Z demografického vývoje se přitom může zdát, že v příštích letech půjde o pouhé zachování a udržování systému, pravdou je však opak. Jak bylo popsáno v předchozích kapitolách, od vzdělávacího systému se očekává splnění řady úkolů souvisejících s rozvojem lidských zdrojů (od modernizace vzdělávacích metod a organizačních forem přes aplikaci myšlenek celoživotního vzdělávání a další vzdělávání až po větší otevřenost a užitečnost škol a školských zařízení pro nejbližší okolí). Efektivitu proto nestačí posuzovat pouze podle aktuálního stavu, ale především z perspektivního pohledu. V tomto smyslu jde o vytváření efektivního systému pro zajištění činností a kvalitativní rozvoj vzdělávacího systému v nejbližších letech v podmínkách výrazného poklesu počtu žáků. Prioritou přitom bude zajištění podmínek pro výkon činností, nikoli zachování institucí za každou cenu. Významnou změnu může přinést připravovaná reforma financování.

Vzhledem k těmto skutečnostem a vzhledem k možnostem a kompetencím na území kraje bude prioritní cíl *Zvýšení efektivity a zajištění rozvoje vzdělávání* v následujících letech (do další aktualizace dlouhodobého záměru) naplňován úkoly a opatřeními zejména ve třech oblastech zásahu:

Síť středních škol a souvisejících školských zařízení

Síť mateřských a základních škol a souvisejících školských zařízení

Financování vzdělávání

Způsob naplňování prioritního cíle je v každé oblasti dále popsán úkoly a konkrétními opatřeními. K monitorování naplňování cíle i úkolů jsou formulovány ukazatele.

4.3.2 Úkoly a opatření v oblasti Síť středních škol a souvisejících školských zařízení

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Od roku 2011 probíhala široká diskuse k návrhu opatření k řešení dopadů demografického vývoje do středních škol zřizovaných krajem. Na základě toho kraj realizoval Opatření ke zvyšování kvality vzdělávání a ekonomické efektivity středního školství v období demografického poklesu. Na základě těchto opatření, které schválily orgány kraje, došlo k úpravě sítě středních škol a školských zařízení, konkrétně došlo ke sloučení 18 středních škol do 8 nástupnických subjektů. S Městem Pacov bylo

dohodnuto převzetí gymnázia a k začlenění Domova mládeže do Střední školy stavební Jihlava.

2. Bylo dokončeno systémové řešení zřizovatelských kompetencí v oblasti uměleckého a zájmového vzdělávání. Uspořené prostředky poskytuje kraj zřizovatelům základních škol na zajištění volnočasových aktivit dětí a mládeže viz Zásady Zastupitelstva kraje Vysočina na podporu převodu vzdělávacích činností základních uměleckých škol a školských služeb středisek volného času z kraje na obce a zájmových a sportovních aktivit dětí a mládeže v prostorách škol a školských zařízení a na školních sportovištích – v rozpočtu Kraje Vysočina každoročně alokována částka 7 735 000 Kč.

Úkol C. 1: Vytvořit stabilnější střední školy, které budou schopné lépe zvládnout výrazný pokles počtu žáků a efektivněji tomu přizpůsobovat své prostorové i personální potřeby

Opatření:

1. Pokračovat v perspektivních a ekonomicky efektivních řešeních vzdělávací nabídky středních škol zřizovaných krajem. Při návrhu řešení brát mimo jiné zřetel rovněž na společenskou a sociální funkci školy ve městě a prostorové podmínky a prostředky v minulosti a budoucnosti vynaložené na jejich údržbu.
2. Provést dílčí úpravy v síti odborně zaměřených oborů na území kraje ve školách za účelem udržení či zvýšení naplněnosti tříd a účelného využívání investic na zabezpečení moderní techniky pro výuku odborných předmětů a praxe.
3. Podporovat spojené školy a jejich management v opatřeních vedoucích k vyšší efektivitě hospodaření se svěřeným majetkem a finančními zdroji, a to zejména při uvolňování méně využívaných prostor a snižování počtu zaměstnanců v souvislosti s poklesem počtu žáků. V zájmu efektivity využití prostředků soustředit finanční prostředky na modernizaci vybavení, zejména do center odborného vzdělávání.
4. Podporovat spojené školy a jejich management v opatřeních zajišťujících změny v řízení, návaznost vzdělávací nabídky, posílení komunikace a sbližování pedagogických týmů a žáků, informovanost veřejnosti a partnerů a zachování tradic.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Zastoupení velikostních kategorií škol

Počet regionálních oborově zaměřených center

Úkol C. 2: Přizpůsobit síť školských zařízení a služeb souvisejících s dostupností středního vzdělávání poklesu počtu žáků

Opatření:

1. Při rekonstrukci školních jídelen zřizovaných krajem zohledňovat v souvislosti s hygienickými předpisy očekávaný pokles počtu žáků a přizpůsobit mu síť včetně přeměny školních jídelen na výdejny s dovozem stravy. Změny v zajišťování stravování žáků koordinovat s ostatními zřizovateli školních jídelen, zejména pak s městy.
2. Klesající dostupnost odborně zaměřených oborů podpořit úpravou dopravní obslužnosti v kombinaci se zajištěním ubytování.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Podíl využívaných a nevyužívaných kapacit ve školách

4.3.3 Úkoly a opatření v oblasti Síť mateřských a základních škol a souvisejících školských zařízení

Úkol C. 3: Ve spolupráci se zřizovateli postupně zvyšovat efektivitu sítě základních škol a mateřských škol a školských zařízení

Opatření:

1. Podporovat zachování efektivních nebo obcemi dofinancovávaných málotřídních škol (podíl na hrazení přímých výdajů).
2. Podporovat obce a skupiny obcí ve společné spádové oblasti v hledání efektivnějšího organizačního zabezpečení vzdělávání žáků v málotřídních školách, např. se může jednat o jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v málotřídních školách (právní formou může být škola zřízená svazkem obcí). Taková řešení podporují snížení administrativního tlaku na vedoucí pracovníky malých organizací včetně dílčího snížení nákladů. Takovému řešení přizpůsobit i poskytování prostředků ze státního rozpočtu na přímé výdaje (výpočet po odloučených pracovištích) a v případě potřeby přizpůsobit dopravní obslužnost.
3. Podporovat obce při slučování menších samostatných mateřských škol do větších celků nebo při slučování se základními školami.
4. Zvyšovat kapacity základních a mateřských škol ve školském rejstříku v souvislosti s dočasným demografickým nárůstem s přihlédnutím k možnosti využití v následném období i pro jiné účely.
5. V případě nedostatečných kapacit mateřských škol podpořit zřizování přípravných tříd základních škol v souladu s jejich zákonem stanoveným účelem.
6. Posilovat metodickou podporu mateřských škol při zajišťování péče o děti mladší než 3 roky.

Ukazatele ke sledování dosaženého stavu:

Zastoupení velikostních kategorií škol

Počet škol na výjimku

Počet zamítnutých žádostí o přejetí dítěte do MŠ starších tří let

4.3.4 Úkoly a opatření v oblasti Financování vzdělávání

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

1. Dlouhodobým specifickým Kraje Vysočina je značně vysoký počet malých příspěvkových organizací v sektoru obecního školství (základní školy, mateřské školy, školní jídelny, apod.). Důsledkem je vyšší finanční náročnost, která však není ze strany MŠMT zohledněna. MŠMT poskytuje krajskému úřadu prostředky podle počtu žáků ve školách ve věkové kategorii a nezohledňuje přitom ani velikost organizací, ani skutečný počet dětí, žáků, studentů např. ve školních družinách, školních klubech, základních uměleckých školách. Tento postup se projevuje např. na platech ve školství, které jsou třetí nejvyšší mezi kraji. Z důvodu tohoto rozdílu mezi optimálními potřebami a možnostmi jejich splnění danými objemem rozpočtu jsou

v metodice rozpisu rozpočtu na kalendářní rok stanovovány priority, Během uplynulých let se prioritní skupiny neměnily.

Skupina priorit
v rozpočtovém
zabezpečení

Druh školy, zařízení

- | | |
|------|--|
| I. | základní školy
střední školy |
| II. | dětské domovy
školská poradenská zařízení
vyšší odborné školy
základní umělecké školy
mateřské školy |
| III. | zařízení pro zájmové vzdělávání (DDM, ŠK, ŠD)
ubytovací zařízení
zařízení školního stravování
ostatní |

2. Mateřské, základní i střední školy využívaly pro financování svých rozvojových aktivit programového financování. Souhrnné údaje za rok 2015 jsou v tabulkách.

Programy vyhlašované orgány a organizacemi na úrovni	Počet projektů MŠ	Počet zúčastněných učitelů	Počet zúčastněných žáků
Národní a nadnárodní	28	95	1 150
Regionální	61	266	3 665
Místní	17	72	891
Celkem	106	433	5 706
Programy vyhlašované orgány a organizacemi na úrovni	Počet projektů ZŠ	Počet zúčastněných učitelů	Počet zúčastněných žáků
Národní a nadnárodní	280	1 539	14 762
Regionální	149	754	12 113
Místní	57	189	3 306
Celkem	486	2 482	30 181
Programy vyhlašované orgány a organizacemi na úrovni:	Počet projektů SŠ	Počet zúčastněných učitelů	Počet zúčastněných žáků
Národní a nadnárodní	116	986	11 162
Regionální	39	548	5 671
Místní	24	159	2 904
Celkem	179	1 693	19 737

Zdroj dat: dotazníkové šetření ředitelů škol

Úkol C. 4: Zabezpečit financování přímých výdajů regionálního školství v období výrazného poklesu počtu žáků s prioritou základního a středního školství

Opatření:

1. Vzhledem k výši prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na financování regionálního školství, významnému poklesu počtu výkonů ve školství v uplynulých letech soustředit pozornost na zabezpečení výchovy dětí v předškolním věku (vytvoření rovných podmínek pro pracovní uplatnění rodičů), povinné školní docházky v základních školách, a dále pak na zabezpečení přípravy na budoucí povolání ve středních školách.
2. V této souvislosti:
 - a. stanovit prioritní skupiny organizací pro rozdělování prostředků pro financování regionálního školství ze zdrojů poskytnutých ze státního rozpočtu;
 - b. nedoporučovat zvyšování celkové kapacity (nejvyššího povoleného počtu výkonů ve školském rejstříku) základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže a školních družin a školních klubů, je-li stanovena.

V případě, že dojde ke změně poskytování prostředků na regionální školství a budou vytvořeny finanční podmínky pro zvýšení kapacit, bude krajský úřad podporovat zvyšování kapacit výše uvedených škol a školských zařízení, a to s ohledem na stávající naplněnost škol, stávající síť školních družin a školních klubů a jejich naplněnost, síť základních uměleckých škol a středisek volného času, rozsah a pokrytí služeb ve vztahu k počtu žáků v území a disponibilní prostředky.
 - c. vzhledem k záměrům MPSV na změny v zajišťování péče o děti vyrůstající mimo biologickou rodinu nedoporučovat zvyšování kapacity (nejvyššího povoleného počtu výkonů ve školském rejstříku) dětských domovů;
3. V případě sloučení škol po přechodnou dobu zohledňovat opodstatněné zvýšené náklady oproti normativnímu přidělu. Přechodná doba činí u mateřských škol 1 rok, u základních škol 4 roky a u středních škol 2 roky a během ní bude podpora postupně klesat.
4. Sledovat srovnatelnost podmínek financování 2. stupně základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií z prostředků regionálního školství ze státního rozpočtu, a to s ohledem na naplněnost tříd a na rozdíly vyplývající z právních předpisů.

Úkol C. 5: Zvýšit podíl grantových zdrojů na zabezpečení rozvojových aktivit v oblasti vzdělávání

Opatření:

1. Sledovat velké národní projekty a vytvářet podmínky pro jejich realizaci na území kraje prostřednictvím krajského úřadu, Vysočiny Education nebo jiných organizací.
2. Podporovat získávání grantových zdrojů jednotlivými školami, zabezpečit informovanost o těchto možnostech a podporovat vzdělávání pracovníků škol v oblasti projektového managementu.

3. Podporovat získávání grantových zdrojů jednotlivými organizacemi působícími v oblasti rozvoje lidských zdrojů, zabezpečit informovanost o těchto možnostech a podporovat vzdělávání jejich pracovníků v oblasti projektového managementu.
4. Koordinovat a připravit pro programovací období 2014 – 2020 systémové projekty v oblasti vzdělávání na území kraje, a to zejména pro operační programy IROP, OP VVV, OPZ, případně jiné dotační zdroje. Pro tento účel využít také Krajský akční plán jako nástroj koordinace a akčního plánování.
5. Podpořit aktivity k zajištění informovanosti veřejnosti o realizaci projektů na území kraje.

4. SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DDM - dům dětí a mládeže

DM – domov mládeže

DVPP - další vzdělávání pedagogických pracovníků

DZ ČR - Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR

ESF – Evropský sociální fond

FV – Fond Vysočiny

G – Gymnázium

GG – Globální grant

GG OP VK – Globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

HDP – Hrubý domácí produkt

ICT – Informační a komunikační technologie

IROP – Integrovaný Regionální operační program

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ - mateřská škola

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OP – Operační program

OP VK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

OPZ – Operační program Zaměstnanost

ORP – Obec s rozšířenou působností

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

RVP – rámcový vzdělávací program

SOŠ - střední odborná škola (patří do skupiny středních škol)

SOU - střední odborné učiliště (patří do skupiny středních škol)

SPC - speciálně pedagogické centrum

SŠ – střední škola

ŠVP – školní vzdělávací program

VOŠ - vyšší odborná škola

VŠ – vysoká škola

VŠPS – výběrové šetření pracovních sil

ZŠ - základní škola

ZUŠ - základní umělecká škola

5. PRAMENY

Při zpracovávání tohoto dokumentu využíval krajský úřad uveřejněných údajů a databází zejména níže uvedených institucí:

Český statistický úřad

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo školství, mládeže a sportu

Úřad práce v Kraji Vysočina